

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

5 inci Birleşim
19 . 10 . 2000 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	565
II. - GELEN KÂĞITLAR	566
III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	567,598
A) TEZKERELER VE ÖNERGELER	567,586,598
1. - Avrupa Parlamentosu Başkanının vaki davetine, Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen Mehmet Vecdi Gönül'ün katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/645)	567
2. - "Parliaments Forum on EU Accession" konulu seminere, Dışişleri Komisyonu Başkanı Kâmrân İnan'ın katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/646)	567:568
3. - Makedonya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubunun vaki davetine, siyasi parti gruplarının isimlerini bildirmiş oldukları bir parlamento heyetinin katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/647)	568

4. – GLOBE Avrupa Sekretaryasının vaki davetine, siyasî parti gruplarının isimlerini bildirmiş oldukları bir parlamento heyetinin katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/648) 568:569
5. – Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Çevre Bölge Planlaması ve Mahallî İdareler Komisyonu Başkanının vaki davetine, Çevre Komisyonu Başkanı Ediz Hun'un katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/649) 569
6. – Habitat Global Parlamenterler Yönetim Kurulu Başkanı ve Meksika Cumhuriyeti Senatosu Kırsal Gelişme ve İskân Komisyonu Başkanının vaki davetine, siyasî parti gruplarının isimlerini bildirmiş oldukları bir parlamento heyetinin katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/650) 569:570
7. – Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanlığının vaki davetine, siyasî parti gruplarının isimlerini bildirmiş oldukları bir parlamento heyetinin katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/651) 570:571
8. – Birleşmiş Milletler ve Parlamentolararası Birlik'in vaki davetine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Yıldırım Akbulut'un katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/652) 571
9. – Bulgaristan Ulusal Meclisi Başkanının vaki davetine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Yıldırım Akbulut Başkanlığında bir parlamento heyetinin katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/653) 571:573
10. – Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in (6/738) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/217) 586
11. – Adam öldürmek suçundan hükümlü Zekeriya Aydın hakkındaki dava dosyasının geri verilmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/654) 586
12. – Birden fazla kimseyi taammüden öldürmek suçlarından hükümlü Ekrem Gökçe hakkındaki dava dosyasının geri verilmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/655) 586:587
13. – Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Kanunu Tasarısı, 441 Sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararıname Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Tarım ve Köyişleri Bakanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının iadesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/656) 587
14. – Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in Çek Cumhuriyetine yaptığı resmi ziyarete, Sakarya Milletvekili Osman Fevzi Zihnioglu'nun katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/657) 598

15. - Sağlık Bakanı Osman Durmuş'un Meksika'ya yaptığı resmi ziyarete, Konya Milletvekili Mustafa Sait Gönen'in katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/658) 599
16. - Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan'ın İsviçre'ye yaptığı resmi ziyarete, İstanbul Milletvekili Ali Emre Kocaoglu'nun katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/659) 599
17. - Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoğlu'nun Güney Kore'ye yaptığı resmi ziyarete, İstanbul Milletvekili Nazif Okumuş'un katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/660) 599:600
18. - Devlet Bakanı Tunca Toskay'ın İsviçre'ye yaptığı resmi ziyarete, Trabzon Milletvekili Orhan Bıçakçoğlu'nun katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/661) 600
19. - Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in Küba'ya yaptığı resmi ziyarete, Adana Milletvekili Musa Öztürk, Edirne Milletvekili Evren Bulut ile Manisa Milletvekili Ali Serdengeçti'nin katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi 600:603
- B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ** 573
1. - Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 19 arkadaşının, sözde Ermeni soykırımı iddialarıyla ABD Temsilciler Meclisinde alınan karar ve Türkiye-ABD ve Ermenistan ilişkileri konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/9) 573:575
2. - Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 36 arkadaşının, kamudaki taşıt alımı ve kullanımına yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/143) 575:577
3. - Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 37 arkadaşının, kamudaki bina, konut ve tesis harcamalarına yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/144) 577:579
4. - Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 36 arkadaşının, kamu harcamaları konusunda Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/145) 579:582
5. - İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel ve 24 arkadaşının, İstanbul'daki kaçak yapılaşma ve dereelerin ıslahı konusunda Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/146) 582:584
6. - Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbas ve 23 arkadaşının, ekonomideki kayıtdışılığın tüm boyutlarıyla araştırılarak gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/147) 584:586

Sayfa

IV. – ÖNERİLER	588,593
A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ	588,593
1. – TBMM Başkanlık Divanının üye sayısı ile siyasi parti gruplarına ayrılacak görev yerlerine ve komisyonların üye sayısı ile üyeliklerin siyasi parti gruplarına dağılımına ilişkin Danışma Kurulu önerisi	588:591,593:598
V. – AÇIKLAMALAR VE SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR	591
1. – ANAP Grup Başkanvekili Zeki Çakan'ın, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, gruplarına sataşması nedeniyle konuşması	591:593

I. – GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

Başkan seçimi için yapılan oylamaların dördüncü turu sonucunda, Konya Milletvekili Ömer İzgi'nin 264 oyla, TBMM Başkanlığına seçildiği açıklandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Ömer İzgi, Başkan seçilmesi dolayısıyla bir teşekkür konuşması yaptı.

19 Ekim 2000 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime 17.17'de son verildi.

Murat Sökmenoğlu

Geçici Başkan

Tevhit Karakaya

Erzincan

Geçici Kâtip Üye

Cahit Savaş Yazıcı

İstanbul

Geçici Kâtip Üye

II. – GELEN KÂĞITLAR

No.: 11

19.10.2000 PERŞEMBE

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, bir televizyon kanalında yayınlanan yarışma programında yöneltilen soruya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2705) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.10.2000)

2. - Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Emekli Sandığı Bursa Çelik Palas Oteli Projesine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/2706) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.10.2000)

Genel Görüşme Önergeleri

1.- Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 19 arkadaşının, sözde Ermeni soykırımı iddialarıyla ilgili olarak ABD Temsilciler Meclisinde alınan karar ve Türkiye-ABD ve Ermenistan ilişkileri konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/9) (Başkanlığa geliş tarihi: 6.10.2000)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 36 arkadaşının, kamudaki taşıt alımı ve kullanımına yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/143) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.6.2000)

2.- Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 37 arkadaşının, kamudaki bina, konut ve tesis harcamalarına yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/144) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.6.2000)

3.- Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 36 arkadaşının, kamu harcamaları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/145) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.6.2000)

4.- İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel ve 24 arkadaşının, İstanbul'daki kaçak yapılaşma ve derelerin ıslahı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/146) (Başkanlığa geliş tarihi: 4.7.2000)

5.- Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbaş ve 23 arkadaşının, ekonomideki kayıtdışılığın tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/147) (Başkanlığa geliş tarihi: 4.7.2000)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

19 Ekim 2000 Perşembe

BAŞKAN: Geçici Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL**KÂTİP ÜYELER: Geçici Kâtip Üye Vedat ÇINAROĞLU (Samsun),****Geçici Kâtip Üye Şadan ŞİMŞEK (Edirne)**

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 5 inci Birleşimini açıyor, en iyi dileklerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Toplantı yetersayıtı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 9 adet tezkeresi vardır; okutup, bilgilerinize sunacağım:

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER VE ÖNERGELER**

1. – *Avrupa Parlamentosu Başkanının vaki davetine, Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen Mehmet Vecdi Gönül'ün katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/645)*

12 Ekim 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avrupa Parlamentosu Başkanı Nicole Fontaine'nin vaki davetine icabetle 11-12 Temmuz 2000 tarihlerinde Belçika'da düzenlenen ve Avrupa Birliğinin mevcut ve müstakbel üyelerinin millî parlamentoların da katıldığı toplantıya, Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen Sayın Vecdi Gönül'ün katılması, TBMM'nin tatilde olması nedeniyle, TBMM'nin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanununun 11 inci maddesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Vekilli başkanlığında siyasi parti grup temsilcileriyle yapılan toplantıda kararlaştırılmıştır.

Söz konusu karar, aynı madde hükümleri uyarınca, Genel Kurulun bilgisine sunulur.

M. Vecdi Gönül

TBMM Geçici Başkanı

BAŞKAN- Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

2. – *"Parliaments Forum on EU Accession" konulu seminere, Dışişleri Komisyonu Başkanı Kâmran İnan'ın katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/646)*

13 Ekim 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

19-20 Ekim 2000 tarihlerinde Bonn'da yapılacak olan "Parliaments Forum on EU Accession" konulu seminere Dışişleri Komisyonu Başkanı Kâmran İnan'ın katılması hususunda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde olması nedeniyle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin

Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanununun 11 inci maddesi uyarınca, TBMM Başkanının başkanlığında siyasi parti grup temsilcileriyle yapılan toplantıda anılan davete icabet edilmesi kararı alınmıştır.

Karar ve Anavatan Partisi Grup Başkanlığınca bildirilen Van Milletvekili Kâmrân İnan'ın ismi, aynı madde hükümleri uyarınca, Genel Kurulun bilgisine sunulur.

M.Vecdi Gönül

TBMM Geçici Başkanı

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

3. - *Makedonya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubunun vaki davetine, siyasi parti gruplarının isimlerini bildirmiş oldukları bir parlamento heyetinin katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/647)*

16 Ekim 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Makedonya-Türkiye Parlamentolararası Dostluk Grubunun vaki davetine icabetle Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir Dostluk Grubu heyetinin 6-10 Ekim 2000 tarihleri arasında resmî bir ziyarette bulunması hususunda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde olması nedeniyle, TBMM Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanununun 11 inci maddesi uyarınca, TBMM Başkanının başkanlığında siyasi parti grup temsilcileriyle yapılan toplantıda anılan davete icabet edilmesi kararı alınmıştır.

Karar ve heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimler, aynı madde hükümleri uyarınca, Genel Kurulun bilgisine sunulur.

M.Vecdi Gönül

TBMM Geçici Başkanı

<u>Adı Soyadı</u>	<u>Seçim İli</u>
Kemal Vatan	(İzmir)
Necati Yönder	(Bingöl)
Abdülbaki Erdoğan	(Diyarbakır)
Hüseyin Kansu	(İstanbul)
Ali Serdengeçti	(Manisa)

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

4. - *GLOBE Avrupa Sekreteryasının vaki davetine, siyasi parti gruplarının isimlerini bildirmiş oldukları bir parlamento heyetinin katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/648)*

16 Ekim 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

GLOBE Avrupa Sekreteryasının vaki davetine icabetle Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir Parlamento heyetinin 13 -15 Ekim 2000 tarihlerinde Belçika'nın Başkenti Brüksel'de yapılacak olan

GLOBE Avrupa Genel Kuruluna katılması hususunda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde olması nedeniyle, TBMM Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanununun 11 inci maddesi uyarınca, TBMM Başkanının başkanlığında siyasi parti grup temsilcileriyle yapılan toplantıda anılan davete icabet edilmesi kararı alınmıştır.

Karar ve heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimler aynı madde hükümleri uyarınca Genel Kurulun bilgisine sunulur.

M.Vecdi Gönül

TBMM Geçici Başkanı

<u>Adı Soyadı</u>	<u>Seçim İli</u>
Sedat Çevik	(Ankara)
Oğuz Tezmen	(Bursa)
Erdoğan Toprak	(İstanbul)
Hasan Özyer	(Muğla)
Cevat Ayhan	(Sakarya)

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

5. – *Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Çevre Bölge Planlaması ve Mahalli İdareler Komisyonu Başkanının vaki davetine, Çevre Komisyonu Başkanı Ediz Hun'un katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/649)*

16 Ekim 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Çevre, Bölge Planlaması ve Mahalli İdareler Komisyonu Başkanı Cevdet Akçalı'nın vaki davetine icabetle İstanbul Milletvekili Çevre Komisyonu Başkanı Ediz Hun'un 19-21 Ekim tarihlerinde Bulgaristan'ın Varna Şehrinde yapılacak olan Akdeniz ve Karadeniz Tabanları 6 ncı Konferansına katılması hususunda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde olması nedeniyle, TBMM Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanununun 11 inci maddesi uyarınca, TBMM Başkanının başkanlığında siyasi parti grup başkanvekilleriyle yapılan toplantıda anılan davete icabet edilmesi kararı alınmıştır.

Karar, aynı madde hükümleri uyarınca Genel Kurulun bilgisine sunulur.

M.Vecdi Gönül

TBMM Geçici Başkanı

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

6. – *Habitat Global Parlamenterler Yönetim Kurulu Başkanı ve Meksika Cumhuriyeti Senatosu Kumsal Gelişme ve İskân Komisyonu Başkanının vaki davetine, siyasi parti gruplarının isimlerini bildirmiş oldukları bir parlamento heyetinin katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/650)*

6 Ekim 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Habitat Global Parlamenterler Yönetim Kurulu Başkanı ve Meksika Cumhuriyeti Senatosu Kırsal Gelişme ve İskan Komisyonu Başkanı Oscar Lopez Velarda Vega'nın vaki davetine icabetle Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir Parlamento heyetinin 25-28 Temmuz 2000 tarihlerinde Filipinler'in başkenti Manila'da düzenlenecek Üçüncü Habitat Global Parlamenterler Forumuna katılması hususunda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde olması nedeniyle, TBMM Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanununun 11 inci maddesi uyarınca, TBMM Başkanının başkanlığında siyasi parti grup temsilcileriyle yapılan toplantıda anılan davete icabet edilmesi kararı alınmıştır.

Karar ve heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimler, aynı madde hükümleri uyarınca, Genel Kurulun bilgisine sunulur.

M. Vecdi Gönül

TBMM Geçici Başkanı

Adı Soyadı **Seçim İli**

Ediz Hun (İstanbul)

Turhan Güven (İçel)

Sedat Çevik (Ankara)

Esvet Özdoğu (Ankara)

Fethullah Erbaş (Van)

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

7 nci tezkereyi okutuyorum:

7. - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanlığının vaki davetine, siyasi parti gruplarının isimlerini bildirmiş oldukları bir parlamento heyetinin katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/651)

16 Ekim 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Başkanlığının vaki davetine icabetle, Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir Parlamento heyetinin 15-23 Temmuz 2000 tarihleri arasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin 16 ncı Kuruluş Yıldönümü Kutlamalarına katılması hususunda, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde olması nedeniyle, TBMM Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanununun 11 inci maddesi uyarınca, TBMM Başkanının başkanlığında siyasi parti grup temsilcileriyle yapılan toplantıda anılan davete icabet edilmesi kararı alınmıştır.

Karar ve heyeti oluşturmak üzere siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimler, aynı madde hükümleri uyarınca, Genel Kurulun bilgisine sunulur.

M. Vecdi Gönül

TBMM Geçici Başkanı

Adı Soyadı Seçim İli

Ali İllıksoy (Gaziantep)

Cahit Tekelioğlu (İçel)

Ahmet Derin (Kütahya)

Turhan Güven (İçel)

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

8 inci tezkereyi okutuyorum:

8. – Birleşmiş Milletler ve Parlamentolararası Birlik'in vaki davetine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Yıldırım Akbulut'un katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık Tezkeresi (3/652)

16 Ekim 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Birleşmiş Milletler ve Parlamentolararası Birlik'in vaki davetine icabetle 30 Ağustos-1 Eylül 2000 tarihleri arasında Amerika Birleşik Devletleri'nin New York kentinde yapılan Ulusal Parlamento Başkanları Konferansına, Türkiye Büyük Millet Meclisini temsilen, TBMM Başkanı Yıldırım Akbulut davet edilmiştir.

TBMM'nin tatilde olması nedeniyle, TBMM Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanunun 11 inci Maddesi uyarınca TBMM Başkanının başkanlığında siyasi parti grup temsilcileriyle yapılan toplantıda anılan davete icabet edilmesi kararı alınmıştır.

Söz konusu karar aynı madde hükümleri uyarınca, Genel Kurulun bilgisine sunulur.

M.Vecdi Gönül

TBMM Geçici Başkanı

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Sonuncu tezkereyi okutuyorum:

9. – Bulgaristan Ulusal Meclisi Başkanının vaki davetine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Yıldırım Akbulut Başkanlığında bir parlamento heyetinin katılmasının kararlaştırıldığına ilişkin Başkanlık tezkeresi (3/653)

12 Ekim 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Bulgaristan Ulusal Meclisi Başkanı Yordan Sokolov'un vaki davetine icabetle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Yıldırım Akbulut ve beraberindeki Parlamento heyetinin 17-20 Eylül 2000 tarihlerinde Bulgaristan'a resmî bir ziyarette bulunması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde olması nedeniyle, TBMM'nin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkındaki 3620 sayılı Kanunun 11 inci maddesi uyarınca, TBMM Başkanının başkanlığında siyasi parti grup temsilcileriyle yapılan toplantıda kararlaştırılmıştır.

Karar ve heyeti oluşturmak üzere siyasî parti gruplarının bildirmiş olduğu isimler, aynı madde hükümleri uyarınca, Genel Kurulun bilgisine sunulur.

M.Vecdi Gönül
TBMM Geçici Başkanı

<u>Adı Soyadı</u>	<u>Seçim İli</u>
Mehmet Gözlükaya	(Denizli)
Evren Bulut	(Edirne)
Süleyman Yağız	(İstanbul)
Ali Serdengeçti	(Manisa)
Sabahattin Yıldız	(Muş)

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, bir genel görüşme önergesi vardır, okutuyorum...

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, bu sunuşlarla ilgili bir düşüncemi söyleyebilir miyim?

BAŞKAN - Sunuşlarla mı ilgili?..

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bu 9 sunuşla ilgili.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, evvela, sizin bugün Başkanlık kürsüsüne çıkmanızın nedenini anlayamadım. Bir defa, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Başkanını...

BAŞKAN - Söz aldığımız konuda konuşun lütfen.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Hayır... Tamam; ama, önce...

BAŞKAN - Hayır... Bu konuda söz alsaydınız, bu konuda da söz verecektim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Hayır, onu da konuşacağım da... Peki, o zaman iki cümle onunla ilgili söyleyeyim...

BAŞKAN - Peki, bu konuda da söz verdim. Buyurun, konuşun.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Peki efendim.

Şimdi, bir defa, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Başkanını seçmiştir; Başkan seçilince, sizlerin göreviniz sona ermiştir. Ben, sizin Başkanlık kürsüsüne çıkmanızdan rahatsız değilim. Özür dilerim, bu sizin göreviniz; ama, her şey usulüne göre yapılırsa, daha iyi olur. Oraya "Türkiye Büyük Millet Meclisi Geçici Başkanı" diye bir ibare koyuyorsunuz; böyle bir ibare yok. Sayın Başkanın bugün bu kürsüye çıkması lazımdı; ama, Cumhurbaşkanımız seyahatte olduğu için, ona vekâlet ettiği için buraya gelmiyor, gelemiyor. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanının, bu fiili durumu düşünerek, bence, böyle bir olayın olacağını da hesaba katarak, yurtdışı seyahatine çıkmaması lazımdı. Yoksa, Anayasada bu iş halledilmemiştir. Yani, bir çıkmazın içindeyiz Meclis olarak. (MHP sıralarından gürültüler)

Bir dakika efendim... Bir dakika...

BAŞKAN - Efendim, dinliyoruz; buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) - İkinci konuya geliyorum.

Şimdi efendim, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış ilişkilerinin Düzenlenmesine İlişkin Kanuna göre, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir heyetinin yurtdışına gidebilmesi için, önce Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna geliniyor, Türkiye Büyük Millet Meclisinden izin alınıyor; o izin alındıktan sonra, heyetler ilgili gruplardan seçiliyor ve burada da bilgiye sunuluyor. Şimdi, bu izin alınmadan, heyetler yurtdışına gitmişler, seyahat etmişlerdir. Bana göre, bunların harcırahları kanunsuz oluyor. Böyle bir yetkiyle de olmaması lazım. Eğer bunlar düşünülmüyorsa, Anayasada, İçtüzükte ve Kanunda bir değişiklik yapalım; böyle kanunsuzlukları, burada Türkiye Büyük Millet Meclisi huzurunda sunmayalım. Kanuna, Anayasaya aykırı olan bu durumlar gerçekten beni rahatsız ediyor.

Sizin Başkanlığımıza itiraz ettiğim için de özür dilerim.

BAŞKAN - Estağfurullah.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Bu, tamamen kendi düşüncemdir. Onu belirtmek istedim.

Saygılar sunarım efendim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim; saygılar efendim.

Şimdi, önce şunu arz edeyim: 9 tane tezkere okuduk, 9 tezkerede de bu işin gerekçesi yazılıydı. Herhalde, sayın başkanımız onu kaçırmışlar; tatilde olduğu süre içerisinde...

Benim burada bulunmamın sebebi de, Tüzüğün 12 nci maddesidir efendim. Arz ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

Devam ediyoruz; yalnız, bir maruzatım olacak. Sunuşlarımız fazla; Sayın Divan Kâtibimizin bu sunuşları, yerinde, oturarak okuması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir, teşekkür ederim.

Okutuyorum:

B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. - Erzurum Milletvekili Lütü Esengün ve 19 arkadaşının, sözde Ermeni soykırımı iddialarıyla ABD Temsilciler Meclisinde alınan karar ve Türkiye-ABD ve Ermenistan ilişkileri konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/9)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye-ABD ve Ermenistan ilişkileri ve ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesinde kabul edilen yasa tasarısıyla meydana gelen durum ve alınması gereken önlemlerin TBMM Genel Kurulunda bir genel görüşme yapılarak ele alınmasını Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 101 inci maddeleri gereğince arz ve talep ederiz.

Lütü Esengün

Erzurum

ve 19 arkadaşı

Gereğe: Milletimiz, ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesinde kabul edilen yasa tasarısıyla ilgili gelişmeleri endişe ve üzüntüyle izlemektedir.

Başkanlık seçimi öncesinde, politik hesaplarla, tarihî gerçeklerin sapıtılması ve buna, ABD Temsilciler Meclisinin alet edilmesi fevkalade yanlış gelişmelerdir.

Ermeni iddialarını içeren yasa tasarısı her türlü dayanaktan yoksundur, haksızdır ve gerçekdışıdır. Bu tasarının kabulü, hem Türk-ABD ilişkilerini zedeleyecek hem de Kafkaslarda barışı sağlama girişimlerini sekteye uğratacaktır. Böyle bir kararın arkasına sığınan Ermeniler, bundan böyle, toprak işgallerinde ve komşu ülkeler üzerindeki toprak iddialarında kendilerini daha da güçlü zannedecekler, ancak, sonuçta hüsrana uğrayacaklardır. Bu karar tasarısı, barışa ve huzura değil, çözümsüzlüğe ve anlaşmazlığa hizmet edecektir.

TBMM, 1 Ekim 2000 tarihli ilk birleşiminde, ortak bir bildiriyle, ABD Temsilciler Meclisini akliseline davet etmiş, ancak, tasarısı Dış İlişkiler Komitesinde kabul görmüştür. Şimdi, yapılması gereken, TBMM'nin, yayınlanan bildiriye uygun şekilde konuyu ele alması, bu iddiaların gerçeğe aykırı olduğunu ortaya koyması ve iddia sahipleri ile ABD Temsilciler Meclisi Komitesine gereken cevabı vermesidir.

Ayrıca, bugüne nasıl geldiği, tasarısının kabulünde nelerin etkin olduğu, hükümetin ve dışişlerimizin bu konudaki ihmal ve hatalarının tespiti için TBMM'de genel görüşme yapılması zarureti vardır.

Önemle üzerinde durulması gereken bir başka konu, bundan böyle ne yapılacağı ve ne gibi tedbirler alınacağıdır. Böyle milli bir meselede TBMM'nin öngördüğü tedbirlerin ne olduğunu bilmek fevkalade önemlidir. Dışişlerinin yetersiz kaldığı noktada, Meclisin inisiyatifi ele alması şarttır ve ABD ve Ermenistan'a karşı hangi tedbirlerin alınması, hangi müeyyidelerin uygulanmasının gerektiği TBMM tarafından tespit edilmelidir.

Bütün bunları temin için, Anayasanın 98 inci ve 101 inci maddeleri gereğince bir genel görüşme açılması zarureti inandırıcıdır.

1- Lütfü Esengün	(Erzurum)
2- Sacit Günbey	(Diyarbakır)
3- Teoman Rıza Güneri	(Konya)
4- Bahri Zengin	(İstanbul)
5- Mehmet Bekaroğlu	(Rize)
6- Veysel Candan	(Konya)
7- Abdüllatif Şener	(Sivas)
8- Mehmet Özyol	(Adıyaman)
9- Mahmut Göksu	(Adıyaman)
10- Ali Gören	(Adana)
11- Sait Açıba	(Afyon)
12- Avni Doğan	(Kahramanmaraş)
13- Mehmet Batuk	(Kocaeli)
14- Akif Güllü	(Amasya)
15- Ahmet Demircan	(Samsun)
16- Rıza Ulucak	(Ankara)
17- Musa Uzunkaya	(Samsun)
18- Ramazan Toprak	(Aksaray)

19- Remzi Çetin (Konya)

20- Eyyüp Sanay (Ankara)

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemdeki yerini alacak ve genel görüşme açılıp açılmaması konusundaki öngörüşme sırası geldiğinde yapılacaktır.

Beş adet Meclis araştırması önergesi vardır; sırasıyla okutuyorum:

2. - *Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 36 arkadaşının, kamudaki taşıt alımı ve kullanımına yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/143)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Uygulanan tasarruf tedbirlerine rağmen kamudaki taşıt alımı ve kullanımında savurganlık ve keyfilik yapıldığına dair iddiaların araştırılması, şu an izlenen politikanın tüm boyutlarıyla ortaya konması ve alınabilecek tedbirler ile hal çarelerinin tespiti için Anayasanın 98 inci TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

- 1- Teoman Rıza Güneri (Konya)
- 2- İsmail Özgün (Balıkesir)
- 3- Veysel Candan (Konya)
- 4- Maliki Ejder Arvas (Van)
- 5- Osman Aslan (Diyarbakır)
- 6- Sabahattin Yıldız (Muş)
- 7- Faruk Çelik (Bursa)
- 8- Ahmet Sünnetçioğlu (Bursa)
- 9- Mukadder Başeğmez (İstanbul)
- 10- Hüseyin Karagöz (Çankırı)
- 11- Temel Karamollaoglu (Sivas)
- 12- M. Zeki Çelik (Ankara)
- 13- Ahmet Karavar (Şanlıurfa)
- 14- Cemil Çiçek (Ankara)
- 15- Remzi Çetin (Konya)
- 16- Turhan Alçelik (Giresun)
- 17- Aslan Polat (Erzurum)
- 18- Ali Sezal (Kahramanmaraş)
- 19- Şükrü Ünal (Osmaniye)
- 20- Yahya Akman (Şanlıurfa)
- 21- Fethullah Erbaş (Van)
- 22- Latif Öztekin (Elazığ)
- 23- Bahri Zengin (İstanbul)

24- Suat Pamukçu	(Bayburt)
25- Özkan Öksüz	(Konya)
26- Ahmet Cemil Tunç	(Elazığ)
27- Mehmet Elkatmış	(Nevşehir)
28- Yasin Hatiboğlu	(Çorum)
29- Süleyman Arif Emre	(İstanbul)
30- Mehmet Çiçek	(Yozgat)
31- Akif Gölle	(Amasya)
32- Mehmet Özyol	(Adıyaman)
33- Hüseyin Arı	(Konya)
34- Mustafa Geçer	(Hatay)
35- Ayşe Nazlı Ilıcak	(İstanbul)
36- Ömer Vehbi Hatipoğlu	(Diyarbakır)
37- Eyüp Fatsa	(Ordu)

Gerekçe:

Toplanan vergilerin çarçur edildiği, devlette verimsiz, plansız ve savurgan bir anlayışın hâkim olduğu, bunun da ekonomiyi olumsuz etkilediği sıkça dile getirilmektedir.

Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre, özel sektörün nihai tüketim harcamaları 1999 yılında sabit fiyatlarla bir önceki yıla oranla yüzde 3,1 azalırken, kamu sektörünün harcamaları yüzde 6,5 oranında artış göstermiştir. Yani, "devletin küçültülmesi" söylemine rağmen, kamu harcamalarında durmadan artış söz konusudur.

Kamudaki araç savurganlığı ve keyfi kullanım ile araç harcamalarının durmadan artması, kafalardaki "müsrif ve savurgan devlet" imajının pekişmesine yol açmaktadır.

1996'da, konsolide bütçeye dahil daire ve idarelerin toplam taşıt sayıları 81 070 iken, bu rakam 1998'de 86 338'e, 1999'da 86 987'ye ve 2000'de 87 130'a yükselmiştir. Buna KİT'leri ve belediyeleri de eklediğimizde, taşıt sayısının 125 000'i aştığı görülecektir. Tüm bu araçların devlete getirdiği harcama yükü de cabasıdır.

Hakları olmadığı halde birçok üst düzey kamu görevlisine makam aracı tahsis edildiği, birçok resmî aracın özel işlerde kullanıldığı, hatta birçok eski bakan ve emekli bürokratin, can güvenliği bahanesiyle otomobil ve koruma tahsis ettirdikleri iddiaları mevcuttur.

Ayrıca, mesela, makama tahsis edilen bir araç, makam sahibini bir gün içerisinde 20 kilometrelik mesafede taşıırken, makam sahibine ulaşması, aracın yerine götürülmesi ve sair sebeplerden dolayı 100 kilometreden fazla mesafe kat etmekte, bunun akaryakıt, lastik, yağ, bakım, yıpranma gibi giderleri göz önüne alındığında, anormal bir israf ortaya çıkmaktadır.

Nüfusu Türkiye'den 2 kat, millî geliri de 20 kat fazla olan Japonya'da 10 000, millî geliri 7-8 kat fazla olan İngiltere'de 12 000, Almanya'da 11 000 ve Fransa'da 9 000 kamu taşıtı bulunuyor. Bu noktada, ister istemez, "biz bu ülkelerden daha mı zenginiz ki, birçoğu kimin altında belli olmayan 100 000'in üzerinde kamu taşıtına sahibiz" sorusu sorulmaktadır. Yani, Türkiye devletindeki araç sayısı bakımından, dünyanın en müsrif ülkelerinden biri haline gelmiştir. Bu çarpık gidişten hükümet de mustarıptır ve bu gidişi durdurma maksadıyla genelgeler yayımlanmasına rağmen, bunların hayata geçip geçmeyeceği noktasında endişeler mevcuttur.

Deprem felaketinin yaşandığı, bütçeyi denkleştirebilmek için yapılan sürekli zamlarla beraber, yeni vergilerin yürürlüğe konulduğu, vatandaşın fedakârlık beklediği bir ortamda, devletteki bu araç savurganlığı ve keyfi kullanım, vatandaşa "bu ne perhiz bu ne lahana turşusu" dedirtmektedir.

Dolayısıyla devletin bu savurganlığına ne zaman son vereceği, bu saltanatı önleyici tedbirleri almayı engelleyen sebeplerin ne olduğu ve "bu araç kullanımı bir ihtiyaçtan mı, yoksa araçperest anlayıştan mı doğuyor" şeklinde sorular sorulmaktadır.

Bu bakımdan, vatandaşın vergi olarak toplanan paraların israf edilmeden, doğru yerlerde harcandığı bir sistemin oluşturulması gerekiyor. Böyle bir sistemin kurulması, bütçeye olumlu katkılar sağlamanın yanı sıra, hem halkta oluşmuş "savurgan devlet" imajının ortadan kalkmasını sağlayacak hem de sık sık gündeme gelen "taşıt saltanatı" tenkitlerine son verecektir.

Resmî araçlarda ne şekilde savurganlıklar sergilendiğinin ve keyfi harcamalarda bulunduğu nun, bunların önlenmesi için ne gibi düzenlemelere gidilmesi gerektiğinin, noktada devlet organizasyonunun verimliliştirilmesi ve harcamaların rasyonelleştirilmesinin ne şekilde olacağıyla ilgili olarak bir Meclis araştırması komisyonunun kurulması, ülkemiz için ehemmiyet arz etmektedir. Böyle bir komisyonun kurulması, hükümetin uygulamaya koyduğu tasarruf politikalarına da katkı sağlayacak ve etkinlik kazandıracaktır.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemdeki yerini alacak; meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüleme sırası geldiğinde yapılacaktır.

Diğer önergeyi okutuyorum:

3. – *Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 37 arkadaşının, kamudaki bina, konut ve tesis harcamalarına yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/144)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Uygulanan tüm tasarruf tedbirlerine rağmen, kamudaki bina, konut ve tesis harcamalarındaki savurganlık ve keyfîlik yapıldığına dair iddiaların araştırılması, bu husustaki uygulanan politikanın tüm boyutlarıyla ortaya konması ve alınabilecek tedbirler ile hal çarelerinin tespiti için Anayasanın 98 inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1. Teoman Rıza Güneri (Konya)
2. İsmail Özgün (Balıkesir)
3. Veysel Candan (Konya)
4. Maliki Ejder Arvas (Van)
5. Osman Aslan (Diyarbakır)
6. Sabahattin Yıldız (Muş)
7. Ahmet Sünnetçioğlu (Bursa)
8. Faruk Çelik (Bursa)
9. Mukadder Başeğmez (İstanbul)
10. Osman Pepe (Kocaeli)
11. Hüseyin Karagöz (Çankırı)

12. M.Zeki Çelik	(Ankara)
13. Temel Karamollaoglu	(Sivas)
14. Ahmet Karavar	(Şanlıurfa)
15. Cemil Çiçek	(Ankara)
16. Remzi Çetin	(Konya)
17. Turhan Alçelik	(Giresun)
18. Aslan Polat	(Erzurum)
19. Ali Sezal	(Kahramanmaraş)
20. Şükrü Ünal	(Osmaniye)
21. Yahya Akman	(Şanlıurfa)
22. Fethullah Erbaş	(Van)
23. Latif Öztekin	(Elazığ)
24. Ayşe Nazlı İncak	(İstanbul)
25. Bahri Zengin	(İstanbul)
26. Suat Pamukçu	(Bayburt)
27. Özkan Öksüz	(Konya)
28. Ahmet Cemil Tunç	(Elazığ)
29. Mehmet Elkatmış	(Nevşehir)
30. Yasin Hatiboğlu	(Çorum)
31. Süleyman Arif Emre	(İstanbul)
32. Mehmet Çiçek	(Yozgat)
33. Akif Gülle	(Amasya)
34. Mehmet Özyol	(Adıyaman)
35. Hüseyin Arı	(Konya)
36. Mustafa Geçer	(Hatay)
37. Ömer Vehbi Hatipoğlu	(Diyarbakır)
38. Eyüp Fatsa	(Ordu)

Gerekçe:

Vatandaşın kemer sıkmaya zorlandığı bir ortamda, hükümetin aynı hassasiyeti kendi harcamalarında da göstermesi istenmektedir. Hantal yapısıyla harcamalarındaki keyfilik ve ölçüzlüğünden dolayı, devlete karşı olumsuz imajlar oluşmuştur.

DİE verilerine göre özel sektörün nihai tüketim harcamaları 1999 yılında sabit fiyatlarla bir önceki yıla oranla yüzde 3,1 azalırken, kamu harcamaları yüzde 6,5 oranında artış göstermiştir. Yani "devletin küçültülmesi" söylemine rağmen, kamu harcamaları durmadan artmaktadır.

Bu husustaki kanaatler, devletin kendi kurumlarının genişleme kapasitesi hakkında bilgi ve deney sahibi olmadığı ve imkânlarını da gelişigüzel yaptığı yönündedir.

Tüm bu gerçekler ortadayken, lojmanlar, sosyal tesisleri ile kamu bina yapımı ve kullanımındaki savurganlık ve keyfi uygulamalar sürmektedir.

Devlette binalara göz koyma ve yeni görkemli binalar yaptırma işinin artık gelenekselleştiği, bu hususta gücün konuştuğuna dair iddialar vardır. Ekonomimiz darboğaz içerisindeyken birçok kamu kurumu, devasa, şaşaalı binalar yapmaya gitmektedirler. Mesela Ankara'da, Akay kavşağından başlayarak Ümitköy'de son bulan güzergâha, üzerindeki kamu binalarının haşmeti ve yoğunluğu sebebiyle, Ankaralılar tarafından "Flamingo Yolu" denmektedir. Ayrıca, sadece Ankara'da 17 ayrı binada hizmet sürdüren Başbakanlık, belki de dünyanın en büyük başbakanlığı durumundadır.

2000 yılı bütçesine göre, konsolide bütçeye dahil 234 784 lojman bulunmaktadır. Yani, 2 milyondan fazla olan memurların az bir bölümü, bu lojman imkânından faydalanmaktadır. Ayrıca, birçok lojman da esas maksadı dışına çıkmış, villa türü lüks konut yapımına dönmüştür.

Lojmanlar ve sosyal konutlar, bazı noktalarda bir gerekliliktir. Bu hususta şikâyetle sebep olan, sayılarının fazla olması ve her geçen yıl artması, devlete yük getirmesi ile uygulamada keyfiyetlere, eşitsizliklere yol açmasıdır.

Dar bir kesime tahsis edilen lojmanlar ve sosyal konutlar, âdeta toplumdaki kopuk ve ayrıcalıklı olarak yaşanan mekânlar haline gelmişlerdir. Ayrıca, kamu konutlarının kamuya maliyeti, bu haliyle yararından 2 kat daha fazladır.

Türkiye bu haliyle dünyada en fazla menkul ve gayrimenkul mülkiyetine sahip devlet görüntüsündedir. Yenilenen, yeniden yapılan, kiralanın, bazıları lüks, bazıları devasa büyüklükteki binaların, bürokratların keyfi için yapıldığı yönünde iddialar da mevcuttur. Devletin bu hantal yapısından kurtarılması, dinamik ve verimli işleyen bir yapıya kavuşmasına, mevcut durumdan beslenen devletin içindeki ve dışındaki bazı odakların engel olduğuna dair iddialar yaygınlık kazanmıştır.

ÖİB'ye yeni bina arandığına ilişkin haberlerin gündemde olduğu bir dönemde, özelleştirilen ya da özelleştirme programında olan kurumların binalarının ne şekilde kullanıldığı ve bunların değerlendirilip değerlendirilmediği de merak konusudur.

Hükümetlerin "tasarruf tedbiri" adı altında birçok karar almasına rağmen, bu kamu bina ve konutları harcamaları durmadan artmaktadır. Bu haliyle Türkiye'nin görüntüsü, eski komünist ülkelerini andırmaktadır. Bu sebeple, bina kullanımındaki savurganlığın ve başıboşluğun önüne mutlaka geçilmelidir. Hangi kurum için, ne niteliklere, hangi miktarlarda bina ve konut ihtiyacı gerektiği belirlenmelidir; çünkü, ekonomik istikrar, bu harcamaları sağlıklı bir yapıya kavuşturmaktan geçmektedir.

Kamu binaları ve konutlarındaki savurganlığın, plansızlığın ve keyfi harcamaların tüm boyutlarıyla ortaya konması; bu hususta alınacak tedbirler ve getirilecek çözümlerin belirlenmesi ile devlet organizasyonunun verimliliştirilmesi ve harcamaların rasyonelleştirilmesinin araştırılmasına ilişkin bir TBMM araştırma komisyonu kurulması, hükümetlerin bu husustaki uygulamalarına katkı sağlamakla beraber, ülkemiz için aciliyet arz eden bir durumdur.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüme sırası geldiğinde yapılacaktır.

Diğer önergeyi okutuyorum:

4. - *Konya Milletvekili Teoman Rıza Güneri ve 36 arkadaşının, kamu harcamaları konusunda Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/145)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tasarruf tedbirlerine ve "devleti küçülteceğiz" söylemlerine rağmen, kamu harcamalarında sergilenen savurganlık ve keyfiliğin araştırılıp tüm boyutlarıyla ortaya konması ve alınabilecek tedbirler ile hal çarelerinin tespiti için, Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

- 1- Teoman Rıza Güneri (Konya)
- 2- İsmail Özgün (Balıkesir)
- 3- Veysel Candan (Konya)
- 4- Maliki Ejder Arvas (Van)
- 5- Osman Aslan (Diyarbakır)
- 6- Sabahattin Yıldız (Muş)
- 7- Faruk Çelik (Bursa)
- 8- Ahmet Sünnetçioğlu (Bursa)
- 9- Mukadder Başeğmez (İstanbul)
- 10- Osman Pepe (Kocaeli)
- 11- Hüseyin Karagöz (Çankırı)
- 12- Temel Karamollaoğlu (Sivas)
- 13- M. Zeki Çelik (Ankara)
- 14- Ahmet Karavar (Şanlıurfa)
- 15- Cemil Çiçek (Ankara)
- 16- Remzi Çetin (Konya)
- 17- Turhan Alçelik (Giresun)
- 18- Aslan Polat (Erzurum)
- 19- Ali Sezal (Kahramanmaraş)
- 20- Şükrü Ünal (Osmaniye)
- 21- Yahya Akman (Şanlıurfa)
- 22- Fethullah Erbaş (Van)
- 23- Latif Öztekin (Elazığ)
- 24- Bahri Zengin (İstanbul)
- 25- Özkan Öksüz (Konya)
- 26- Ahmet Cemil Tunç (Elazığ)
- 27- Mehmet Elkatmış (Nevşehir)
- 28- Yasin Hatiboğlu (Çorum)
- 29- Süleyman Arif Emre (İstanbul)
- 30- Mehmet Çiçek (Yozgat)
- 31- Akif Güllü (Amasya)
- 32- Mehmet Özyol (Adıyaman)

- 33- Hüseyin Arı (Konya)
34- Mustafa Geçer (Hatay)
35- Ayşe Nazlı Ilıcak (İstanbul)
36- Ömer Vehbi Hatipoğlu (Diyarbakır)
37- Eyüp Fatsa (Ordu)

Gerekçe:

Kamuda yapılan harcamalarda müsrifçe davranıldığı, toplanan vergilerin çarçur edildiği, verimsizliğin bir kangren gibi kamunun bünyesinde yayıldığı sıkça gündeme gelmektedir. Bütçeyi de faiz ödemeleriyle beraber âdeta bir kalbura çeviren bu savurganlığın ve israfın acilen önlenmesi yönündeki kanaatler her geçen gün pekişmektedir.

Toplumun fedakârlığı zorlandığı ve birçok genelgelerle tasarruf yapılmasının öngörüldüğü bir ortamda, hükümetin aynı hassasiyeti kendi harcamalarında göstermediği, harcama rakamlarına bakıldığında kendini göstermektedir.

2000 yılı bütçesinde 34 bakanlık ve onlara bağlı kuruluşları ile sair kalemlerin 1 yılda yapacakları harcamanın tutarı 75 katrilyon olarak hesaplanmıştır. 1 yıllık millî gelirin 124 katrilyon olduğu düşünülürse, harcamaların, millî gelirin yüzde 60'ı olduğu görülecektir ve bu da her yıl artmaktadır. 1993 yılında yüzde 24 olan bu pay, 2000 yılında yüzde 60'a çıkmıştır.

DİE verilerine göre özel sektörün nihai tüketim harcamaları 1999 yılında sabit fiyatlarla bir önceki yıla oranla yüzde 3,1 azalırken, kamu sektörünün harcamaları yüzde 6,5 oranında artış göstermiştir.

Türkiye, devlette çalışan personel, kamuya ait lojmanlar, binalar, sosyal tesisler, resmî taşıtlar, telefonlar, kırtasiye giderleri açısından zengin bir ülke görünümündedir. Devlette 23 kişiye 1 araç, 12 görevliye 1 telefon, 9 kamu görevlisine de 1 adet lojman düşmektedir.

Her geçen yıl artış gösteren sosyal konutların, lojmanların büyük bir kısmı israfa yöneliktir ve bunlar eşitsizlik, kayırmacılık, dengesizlik doğurmaktadır.

Kamuya ait araçlarda da fazlalık, savurganlık ve keyfilik vardır. Gelişmiş ülkelerdeki resmî araç sayısı 10 000'lerde gezinirken, bizde bu rakamların 100 000'in üzerinde olması düşündürücüdür. Buna rağmen, 2000 yılında kamuya 4 434 yeni taşıtın alımı öngörülmüştür.

Devlet dairelerinde birçoğu da uluslararası görüşmeye açık olan 161 749 telefon vardır. Hükümet değişikliklerinde birçok araç ve cep telefonu geri verilmemekte, bunların masrafları da devlete ödetilmektedir. Ayrıca, kamu inşaatları yapımında, sağlık giderlerinde, yolluklarda bu savurganlık kendini göstermektedir.

Harcamaları denetleme noktasında da sıkıntılar mevcuttur. Devlet harcamalarının ancak yüzde 49'u Sayıştay denetiminden geçmektedir.

Bu rakamlar ve gerçekler, harcama savurganlığının, bir an önce önüne geçilmesini gerektirecek bir boyutta olduğunu göstermektedir. Nitekim Maliye Bakanlığı da kamu harcamalarındaki bu israfın önüne geçebilmek için kararlar almış, hatta "SAY 2000" gibi bir projeyi de devreye sokacağını açıklamıştır.

Yani, daha fazla vergi nasıl toplanır hesapları yapıldığı kadar, devletin acilen bir 'gider reformu' yapmaya ihtiyacı vardır; çünkü, mevcut uygulamalar Lale Devrini andırmaktadır ve Osmanlı'nın sonunu hazırlayan etkenlerin başında da israf ve sefahat düşkünlüğüyle Hazinesinin iflası olmuştur.

Yıllardır kemer sıkma politikasının muhatabı olan halkta, artık devletin de kemer sıkması, kaynakların israf edilmeden, verimsizliğe batmadan harcanacağı saydam bir sistemin oluşturulması beklentisi vardır. Nitekim, böyle bir sistemin kurulması, hem bütçe açığını giderecek hem halkta oluşan savurgan devlet imajının ortadan kalkmasını sağlayacak hem de hükümetin bu husustaki uygulamalarına katkıda bulunacaktır.

Bu bakımdan, sergilenen savurganlıkların, harcamaların, nereye ve ne şekilde gittiğinin, bu husustaki olumsuzlukların önlenmesi için neler yapılması gerektiğinin, mevcut imkânların verimli ve planlı bir şekilde nasıl değerlendirileceği ile devlet organizasyonunun verimliliştirilmesi ve kamu harcamalarının rasyonelleştirilmesinin tüm boyutlarıyla araştırılması için bir Meclis araştırma komisyonu kurulması, ülkemiz için hayati bir durum arz etmektedir.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüleme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Diğer önergeyi okutuyorum:

5. - *İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel ve 24 arkadaşının, İstanbul'daki kaçak yapılaşma ve derelerin ıslahı konusunda Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/146)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ülkemizin sorunları içinde kaçak yapılaşma önemli bir yer tutmaktadır. İstanbulumuzda çarpık kentleşmenin ve büyük altyapı sorunlarının kaynağını oluşturan, bu sorun nedeniyle bugün açık kanalizasyon kanalı halini alan İstanbul'daki derelerimizin ıslahının yapılmaması sonucunda denizlerimiz de kirlenmiştir.

Marmara Bölgemizde yaşanan deprem felaketi sonucunda kaçak yapıların durumu yeniden toplumumuzca sorgulanmaya başlanmıştır. İstanbulumuzda halen yeni bir deprem riskinin devam etmesi konunun önemini artırmış ve meseleye ciddi bir şekilde eğilinmesi gerektiğini ortaya koymuştur.

İstanbul'da kaçak yapılaşma sorununun çözümüne yönelik; yeni kaçak yapılaşmanın önlenmesi ile mevcut kaçak yapıların sorunlarının çözümüyle ıslahı tedbirlerinin araştırılması, İstanbul'daki derelerimizin ıslahına tedbirlerin araştırılarak çözüme kavuşturulmasını, ayrıca, ihmalî görülenler hakkında uygulamada bulunmak üzere, Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

- 1- Ahmet Güzel (İstanbul)
- 2- Abdulsamet Turgut (Diyarbakır)
- 3- Mustafa Güven Karahan (Balıkesir)
- 4- İsmail Aydınlı (İstanbul)
- 5- Ahmet Zamantılı (Tekirdağ)
- 6- Erol Al (İstanbul)
- 7- Hayati Korkmaz (Bursa)
- 8- Halil Çalık (Kocaeli)
- 9- Yücel Erdener (İstanbul)
- 10- Erdoğan Toprak (İstanbul)

11- İsmet Vursavuş	(Adana)
12- Tayyibe Gülek	(Adana)
13- Hasan Suna	(Yalova)
14- Hüseyin Mert	(İstanbul)
15- Perihan Yılmaz	(İstanbul)
16- Sulhiye Serbest	(İstanbul)
17- Esvet Özdoğu	(Ankara)
18- Akif Serin	(İçel)
19- Fikret Uzunhasan	(Muğla)
20- Mustafa Düz	(İstanbul)
21- Cafer Tufan Yazıcıoğlu	(Bartın)
22- Zafer Güler	(İstanbul)
23- Osman Kılıç	(İstanbul)
24- M. Cihan Yazar	(Manisa)
25- Fadlı Ağaoğlu	(İstanbul)

Gereke:

Kaçak yapılaşma, İstanbul'un en önemli sorunu olup İstanbul'un diğer sorunlarının da başlıca kaynağını oluşturmaktadır.

Kaçak yapılaşma, kente göçü teşvik etmekte, kentin kontrolsüz, plansız ve yasal düzenlemelere aykırı, çarpık olarak gelişmesini sağlamaktadır. İstanbul'da yaşanan çarpık kentleşme nedeniyle dünyanın incisi güzel İstanbulumuz tanınmaz hale gelmiştir. İstanbul'da yıllardır uygulanan yağma ve talan düzeni sonucunda Boğaziçi'ndeki yeşil alanlar dahi talan edilmiş, her taraf beton yığınyla dolmuştur. Bu yağma sonucunda İstanbulumuzda, kaçak yapılardan oluşan mahalleler, hatta ilçeler bile oluşmuştur. Bazı yayın organlarında İstanbul'daki yapıların yüzde 60-70'inin kaçak olduğu iddia edilmektedir. Günümüzde gecekondulaşmanın barınma amacından çıktığı, tamamen rantta dönmüşen bir eylem biçimini aldığı gözlenmektedir. Artık, klasik ahşap gecekondu yapılaşması terk edilerek bazen eski gecekondu yıkılıp yerine çok katlı binalar yapılmakta; bu binaları da kiraya vermek veya satmak amacıyla yönelik olarak inşa edenler de genellikle bu binalarda oturmamaktadırlar. Bu alanda oluşan rantlar işgücüler ile yetkililer arasında paylaşılmaktadır.

Bu durum, arazilerin işgalini teşvik ettiği gibi, bu işgalle ilgili mücadeleyi de etkisiz hale getirmektedir. Bu yapılaşma özellikle seçimlerden önce olağanüstü artmakta, kaçak inşaatlara seçim dönemlerinde müdahale edilmemekte, seçimlerdeki propaganda döneminde ise imar affı yasası çıkarılacağı vaatleriyle konu oy avcılığı boyutunda değerlendirilmektedir. Kaçak yapılara daha sonra yetkililer tarafından su, elektrik, kanalizasyon, telefon vb. hizmetler götürülmekte ve bu yapılar meşrulaştırılmaktadır. İstanbul'da mevcut kaçak yapılara her geçen gün yenileri eklenmektedir. Bu durum sorunun boyutlarını giderek daha büyütmektedir.

Marmara Bölgesinde yaşanan deprem felaketine dek maalesef kaçak yapılaşma böyle süregelmiştir. Ancak, İstanbul'da depremin ortaya çıkardığı sonuçlar ve halen deprem riski altında bulunması nedeniyle konunun ciddi olarak değerlendirilerek sonuçlandırılması gerekmektedir.

Ayrıca, İstanbulumuzun bir başka sorunu da çarpık yapılaşma sonucunda tüm derelerimizin bu yapıların kanalizasyon atıklarını Karadeniz ve Marmara Denizine taşımalarıdır. Bu derelerin ıslahının yapılması gerektiği halde gerek ödeneksizlik gerekse duyuarsızlıktan dolayı derelerimizin ıslahı gecikmekte, bunun sonucu olarak İstanbul'da yaşayan insanların çile çekmekte, mikrop saçan bu derelerde oynayan binlerce çocuğumuzun elleri ve yüzleri yara olmakta, denizlerimiz kirlenmekte, artık Marmara Denizinde denize girmek bile hayal olmaktadır. Artık yağmur suyu taşıyan dereler dere olmaktan çıkmış ve ıslah edilmesi gereken açık kanalizasyon haline gelmiştir.

Yüce Meclise saygıyla arz ederiz.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemdeki yerine alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, araştırma önergelerinin sonucunu okutuyorum:

6. - *Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbas ve 23 arkadaşının, ekonomideki kayıtdışılığın tüm boyutlarıyla araştırılarak gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/147)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye yeni bir yüzyıla girerken Batıyla bütünüleşen bir Avrupa Birliği üyesi olmaya aday ülke durumundadır. Bu adaylığın gereği olarak, Maastricht kriterleri olarak adlandırılan makro ekonomik yaklaşım kriterlerine uyum sağlayacaktır.

Türkiye'nin bu çağdaş dünyaya uyum sağlayabilmesi için çözmesi gereken önemli sorunlardan biri de kayıtdışılık sorunudur. Daha çok kayıtdışı ekonomi olarak adlandırılan ve genellikle vergisel anlamda kullanılan bu kavrama göre bir ülkede faaliyetlerin önemli bir bölümü resmî kayıtlara girmemekte, belgelendirilememekte, millî muhasebe kayıtlarında görülmemekte, gayri safî millî hâsıla büyüklüklerine yansımamaktadır. Ülkemizin bu büyük sorununun kaynağının ve onu besleyen unsurların araştırılması ve gereken tedbirlerin alınması amacıyla Anayasamızın 98 inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 üncü ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

24.6.2000

1- Sadık Kırbas	(Çanakkale)
2- Masum Türker	(İstanbul)
3- Ertuğrul Kumcuoğlu	(Aydın)
4- Kemal Vatan	(İzmir)
5- Perihan Yılmaz	(İstanbul)
6- Ziya Aktaş	(İstanbul)
7- Namık Kemal Atahan	(Hatay)
8- Hasan Suna	(Yalova)
9- Ali Tekin	(Adana)
10- Yücel Erdener	(İstanbul)
11- Necdet Saruhan	(İstanbul)
12- Salih Dayıoğlu	(İzmir)

13- Hasan Akgün	(Giresun)
14- Mahmut Erdir	(Eskişehir)
15- Şenel Kapıcı	(Samsun)
16- Hasan Fehmi Konyalı	(Ordu)
17- Rahmi Sezgin	(İzmir)
18- Nazire Karakuş	(İstanbul)
19- Mehmet Yaşar Ünal	(Uşak)
20- Hüseyin Mert	(İstanbul)
21- Burhan Bıçakçıoğlu	(İzmir)
22- Cahit Savaş Yazıcı	(İstanbul)
23- Fadlı Ağaoğlu	(İstanbul)
24- Gönül Saray Alphan	(Amasya)

Gerekçe:

Türkiye yeni bir yüzyıla yeni bir milenyuma girerken Batıyla bütünleşen bir Avrupa Birliği üyesi olmaya aday ülke durumundadır. Bu adaylığın gereği olarak Maastricht kriterleri olarak adlandırılan makro ekonomik yaklaşım kriterlerine uyum sağlayacaktır. Bu bağlamda enflasyon, kamu açıkları, borçlanma, faiz oranları, döviz kurları gibi konularda belirlenen ölçütlere uymaya çalışacaktır.

Bu ekonomik ağırlıklı kriterlerin yanında, Kopenhag kriterleri olarak adlandırılan demokrasi, insan hakları, hukukun üstünlüğü gibi siyasal kriterlere de uyum sağlamak durumundadır. Özetle, siyasal, ekonomik ve hukuksal olarak Türkiye'nin yeniden yapılanma sürecine girmesi gerekmektedir.

Türkiye'nin bu çağdaş dünyaya uyum sağlayabilmesi için çözmesi gereken önemli sorunlardan biri de kayıtdışı sorunudur. Daha çok kayıtdışı ekonomi olarak adlandırılan ve genellikle vergisel anlamda kullanılan bu kavrama göre bir ülkede faaliyetlerin önemli bir bölümü resmî kayıtlara girmemekte, belgelendirilememekte, milli muhasebe kayıtlarında görülmemekte, gayri safi milli hâsıla büyüklüklerine yansımamaktadır.

Ekonomileri sağlam, kurumları yerleşmiş, enflasyonları kontrol edilebilir durumda veya düşük düzeyde olan ülkelerde, kayıtdışı ekonominin boyutları çok sınırlı kalmaktadır. Bu ülkelerde her şey kayıt altına alınmıştır. Belge düzeni egemendir. Enflasyonu yüksek boyutlarda seyreden, sık sık ekonomik krizler yaşayan, ekonomik ve sosyal kurumları oturmamış ülkelerde kayıtdışı ekonomi olgusu daha yüksek boyutlardadır.

Türkiye'de sağlıklı rakamlar olmamakla birlikte yüzde 50'ler dolayında bir kayıtdışı söz konusudur. Yüzde 15 olan OECD ülkeleri ortalamasına göre bu oran oldukça yüksektir.

Kayıtdışı ekonomi kara fonların oluşmasına yol açabilmektedir. Bu fonlar, siyasetin kirlenmesinin ve siyasal dinciliğin oluşmasının da başlıca kaynağıdır.

Sonuç olarak, kayıtdışı ekonominin önlenmesi, bir yerde, çağdaş devlet olmanın bir gereğidir. Bu çok boyutlu sorunun nedenlerini, yarattığı sorunları ve alınması gerekli önlemlerin araştırılması ve tespiti amacıyla bir Meclis araştırmasının açılması zorunlu hale gelmiştir.

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemdeki yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, sözlü soru önergesinin geri alınmasına dair bir önerge vardır; okutuyorum:

A) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

10. – Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in (6/738) esas numaralı sözlü sorusunu geri aldığına ilişkin önergesi (4/217)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin "Sözlü Sorular" kısmınının 300 üncü sırasında yer alan (6/738) esas numaralı sözlü soru önergemini geri alıyorum.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Kamer Genç

Tunceli

BAŞKAN - Sözlü soru önergesi geri verilmiştir.

Başbakanlığın, bazı dosyaların geri gönderilmesine dair tezkereleri vardır; sırasıyla okutuyorum.

11. – Adam öldürmek suçundan hükümlü Zekeriya Aydın hakkındaki dava dosyasının geri verilmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/654)

31 Ağustos 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İLGİ: a) 2.11.1999 tarih ve B.02.0.PPG.0.12-315/18260 sayılı yazımız.

b) Millî Savunma Bakanlığının' 10.8.2000 tarih ve 24-2-99/ As.Adı.İşl.İhb.Yet.As.Czev.Ş.-1.134.5.1999/019583 sayılı yazısı.

Irza tasaddi suçunu gizlemek için maktule Halime Aktepe'yi öldürmek suçundan hükümlü Zekeriya Aydın hakkındaki dava dosyası, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 87 nci maddesi gereğince ilgi (a) yazımız ekinde gönderilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığının sureti ekli ilgi (b) yazısıyla adı geçen hükümlünün 9.5.2000 tarihinde vefat ettiği belirtilerek, dava dosyasının iadesi talep edilmektedir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

BAŞKAN - Komisyonlarda bulunan dosyalar geri verilmiştir.

İkinci tezkereyi okutuyorum:

12. – Birden fazla kimseyi taammüden öldürmek suçlarından hükümlü Ekrem Gökçe hakkındaki dava dosyasının geri verilmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/655)

9 Ekim 2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İLGİ: a) 28.1.1997 tarih ve B.02.0.PPG.0.12.301-1891 sayılı yazımız.

b) Adalet Bakanlığının 28.9.2000 tarih ve B.03.0.CİG.0.00.00.0-1.134.1.1997/026589 sayılı yazısı.

Canavarca hisle birden fazla kimseyi taammüden öldürmek suçlarından hükümlü Ekrem Gökçe hakkındaki dava dosyası, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 87 nci maddesi gereğince ilgi (a) yazımız ekinde gönderilmiştir.

Adalet Bakanlığından alınan, dava dosyasının iadesi talebine dair ilgi (b) yazı ve ekinin sureti ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

BAŞKAN - Komisyonlarda bulunan dosyalar geri verilmiştir.

Son tezkereyi okutuyorum; buyurun efendim:

13. – Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Kanunu Tasarısı, 441 Sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Tarım ve Köyişleri Bakanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının iadesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/656)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi: a) 19.3.1992 tarihli ve B.02.0.KKG/101-25/01855 sayılı yazımız.

b) 10.11.1998 tarihli ve B.02.0.KKG.0.11/101-1426/6312 sayılı yazımız.

c) 24.12.1999 tarihli ve B.02.0.KKG.0.10/101-1518/6441 sayılı yazımız.

İlgi yazılarımızla Başkanlığınıza sunulan ekli listede adları belirtilen kanun tasarılarının, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 75 inci maddesi gereğince geri gönderilmesini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

1. Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Kanunu Tasarısı

2. 441 Sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

3. 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Tarım ve Köyişleri Bakanlığına Ait Bölümünde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

BAŞKAN - Komisyonlarda bulunan dosyalar geri verilmiştir.

Sayın milletvekilleri, Danışma Kurulunun önerileri vardır; önce, önerilerin tamamını okutup işleme alacağım; sonra, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

Şimdi, tamamını okutuyorum; buyurun efendim:

IV. – ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. – TBMM Başkanlık Divanının üye sayısı ile siyasi parti gruplarına ayrılacak görev yerlerine ve komisyonların üye sayısı ile üyeliklerin siyasi parti gruplarına dağılımına ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

No: 51

Tarih: 19.10.2000

Danışma Kurulunun 19.10.2000 Perşembe günü yaptığı toplantıda aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

M. Vecdi Gönül

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkan Vekili

İsmail Köse

MHP Grubu Başkanvekili

Zeki Çakan

ANAP Grubu Başkanvekili

M. Emrehan Halıcı

DSP Grubu Başkanvekili

Avni Doğan

FP Grubu Başkanvekili

Turhan Güven

DYP Grubu Başkanvekili

Öneriler:

1.- Başkanlık Divanının 20 üyeden kurulması ve görev yerleri dağılımının; Demokratik Sol Parti Grubuna bir Başkanvekili, bir İdare Amiri, üç Kâtip Üye; Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna bir Başkan, bir Başkanvekili, bir İdare Amiri, iki Kâtip Üye; Fazilet Partisi Grubuna bir Başkanvekili, bir İdare Amiri, iki Kâtip Üye; Anavatan Partisi Grubuna bir Başkanvekili, bir İdare Amiri, bir Kâtip Üye; Doğru Yol Partisi Grubuna bir İdare Amiri ve iki Kâtip Üye şeklinde olması önerilmiştir.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarından;

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu ile Dilekçe Komisyonunun 13'er üyeden,

b) İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile sayıları kanunen belirlenmeyen diğer komisyonların 25'er üyeden kurulması ve siyasi parti gruplarına dağılımın ilişik listedeki gibi olması önerilmiştir.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, Danışma Kurulu önerisi üzerinde lehte söz istiyorum efendim.

BAŞKAN - Buyurun efendim.(DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Yeni yasama yılının hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Meclisimizin, bu yasama yılında, ülkemiz ve milletimiz için başarılı işler yapmasını Allah'tan niyaz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi, egemenliğin kayıtsız şartsız millet iradesiyle temsil edildiği bir yerdir. Bu Mecliste, her şeyin en az hatalı -yani, hatasız olmaz ama- yapılması lazım.

Şimdi, ben, biraz önce yerimde Sayın Başkana dedim ki "Sayın Başkan, bugün sizin kürsüye çıkmamanız lazım; çünkü, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını seçti." Sayın Başkan da dedi ki "ben, İktüzüğün 12 nci maddesine göre Başkanlık kürsüsüne çıkıyorum." Şimdi, 12 nci maddeyi okuyayım. "Başkanlıkta boşalma halinde, yeni Başkan seçilinceye kadar, en yaşlı Başkanvekili, Geçici Başkanlık görevini yerine getirir." Şimdi, burada, okuma yazması olan herkes bunun ne anlam geldiğini bilir. Başkanlıkta boşalma nasıl olur; ölümle olur, akli melekelerini kaybetmesi durumunun doktor raporuyla belirlenmesi halinde çekilme olabilir veya istifaen olur veyahut da Anayasamıza göre her yasama döneminde, yani bir seçim döneminde iki defa seçim yapılır, bu sürede olur.

Şimdi, Anayasaya göre 1 Ekimde Meclisimiz toplandı ve dün Başkanımızı seçtik. Şimdi, Başkanımız seçildiğine göre, Başkanlıkta boşalma hali kalktı artık ortadan; yani, şimdi Başkanlık boş mu; hayır, dolu. O halde, Sayın Başkanımızın, Sayın Vecdi Gönül Beyefendinin, ben bu maddeye göre sanki suç işlemişim, cahilmişim de hiçbir şey bilmiyormuşum gibi, hemen beni susturmasını da hayretle karşıladım. Ben, İktüzüğün ne anlama geldiğini gayet iyi biliyorum. Burada, Başkan seçilmiştir; Sayın Başkanımız, bugün bu kürsüye çıkmak zorundadır. Yani, şimdi, Sayın Vecdi Gönül'ün hiçbir sıfatı yoktur. Bugün, Sayın Başkanın başkanlığı altında yapılan bütün işlemler mutlak butlanla malûldür; çünkü, kendisi buraya Başkan olarak seçilmemiştir. Yeniden Başkan seçilir, gelebilir, bunu hukukçu olan arkadaşlarımız da bilir; ama, bu Mecliste her şeyin usulsüz yapılması, bu Meclisi kamuoyu nezdinde küçük düşürür. Onun için, Sayın Başkan, yani, büyük hata yapılmıştır, bu hatayı nasıl ıslah edecekseniz... Ya, bugün Meclisi toplanmamış gibi kabul edeceğiz; yoksa, burada bulunamazsınız.

İkincisi, Meclis tatildayken dokuz defa yurtdışına gidilmiş. Değerli milletvekilleri, yurtdışına gidilirken, devlet, giden heyetin başkan ve üyelerine milyarlarca lira harcırah ödüyor. Burada, 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda belirlenmiş; önce, geliniyor, Türkiye Büyük Millet Meclisinden izin alınıyor, gruplara bildiriliyor, gruplar üyelerini bildiriyorlar; bu izin alınmadan gidilmiş. O kanunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi tatildayken bu izin alınmaz demiyor. Burada ne yapılabilir; o zaman, Anayasanın 82 nci maddesinde benzer bir hüküm var; biliyorsunuz, milletvekillerine, yürütme organı tarafından görev verilemez; ancak, bazen, bazı bakanlar, yanlarında, hatırı saydıkları bazı milletvekillerini yurtdışına götürürler ve onlara harcırah da öderler; ama, sonra da, getirirler, geçmişe bağlı olarak bir izin alırlar. Hiç olmazsa, bugün, burada, bu giden heyetler bilgiye sunulurken -yani bir yol olarak- onların yurtdışına gitmeleri konusu da oylanarak kabul edilebilirdi, bu bir yoldu; ama, şimdiki yol sağlıklı bir yol değildir. Bana göre, buranın usulsüz çalışmaması, en ufak hata yapmaması lazım; Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığı buradan doğar. Kanunu yapan kurum yaptığı kanunlara eğer riayet etmezse o kurumun saygınlığı olur mu?! Anayasanın 6 nci maddesinde "hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir devlet yetkisini kullanamaz" deniliyor.

Ayrıca, özellikle bir şeyi daha vurgulamak istiyorum sayın milletvekilleri, Burada Meclis Başkanlığı seçimini yaptık; burada olmayan 4 ANAP'lı üye adına oy kullandı; bundan daha büyük sahtekârlık var mı, bundan daha yüz kızartıcı bir hareket var mı?! Peki, ne yaptı; bakın, bana verin yetkiyi, ben, o oyların nasıl kullanıldığını size çıkarayım. Bunun bir yolu var: Sayın Meclis Başkanından özellikle rica ediyorum, oy kullanma sırasındaki o televizyon kayıtlarını seyretsin.

Evvvela, hangi 4 milletvekili mükerrer oy kullanmıştır, bu 4 oy nasıl kullanılmıştır; orada divan yesi olarak çarpı koyan kişilerin bunda katkısı var mıdır yok mudur?! şimdi, adlarına oy kullanılan arkadaşlarımız bilinen insanlar. Mesela Burhan Kara, Eyüp Aşık, yıllardır burada parlamentelik yapan arkadaşlarımız. Orada, onların adının karşısına işaret koyan Divan yesinin bunları tanıması mümkün değil.

Bilmiyorum tabii, bunu, filmi seyrederek ortaya çıkarmamız, bu sahtekrlığı yapan milletvekillerinin de dokunmazlığını kaldırıp, milletvekilliğinden atmamız lazım. Aksi takdirde, bu kurumun saygınlığı olmaz arkadaşlar. (DSP, MHP ve DYP sıralarından alkışlar)

şimdi, bu filmi getirelim, seyredelim; bazı milletvekilleri iki defa oy kullanmıştır; o film baştan sona kadar izlenirse görülür veyahut da, danışıklı dövüş olarak, bazı milletvekillerine iki oy pusulası verilmiştir; yani, başka yolu yok. Onun için, eğer bu Meclisin saygınlığı korunmak isteniyorsa, yeni seçilen Sayın Başkanımız, bu Meclisin saygınlığını korumak istiyorsa, lütfen, bu işi her şeyden önce, öncelikle czmek zorundadır. Herkesin yaptığı sahtekrlıklar böyle yanına kalırsa, hiç kimsenin ne bu Meclise güveni kalır ne de bu Meclisten umudu ve beklentisi kalır. Onun için, lütfen, bunu bugünden itibaren hemen halletmemiz lazım.

Diğer önemli bir konu daha var: Türkiye Büyük Millet Meclisi tatildeyken çok önemli olaylar oluyor. Aşlında, tabii, iktidar çok rahat; Meclis tatil olunca kimse de kendilerini tenkit etmiyor. Bizim çeşitli vesilelerle söylediğimiz sözleri basın yazmıyor. Basının bir kısmı, bu hkmetten çok memnun; çünkü, ortalıktaki rantlar belli... Çok önemli olaylar oldu, mesela, Ermeni tasarısı, Türkiye'nin çok hayati bir konusuydu. Pekl, Parlamento, olağanüstü toplantıya çağrılmak suretiyle, bu konuda etkili bir araştırma yapılarak, Amerikan Temsilciler Meclisine önemli bir mesaj verilebilirdi, burada enine boyuna konuşulurdu. Efendim, burada, dört beş grup başkanvekilli, ilk açılışta bir bildiri yayımladılar: ama, bunların burada uzun uzadıya tartışılması lazımdı.

Yine çok önemli bir konu: Bankalara el konuluyor. Bankalara el konulma kararını imzalayan Cumhurbaşkanı, Başbakan ve ilgili bakanlar var. Bankalara el konulup, bu kararname imzalandıktan sonra banka sahipleri bankaların iini boşaltıyor. Bu çok korkunç bir soygun. Bu, devletin resmi bankalarının silahla soyulması kadar korkunç. Bu silahsız soygun, o silahlı... Birileri gidiyor bekçileri mekileri bağlıyor soyuyor, bu da bekilerle beraber müştereken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN - Sayın Genç, teşekkür ediyorum.

KAMER GENÇ (Devamla)- Bir dakika... nemli efendim...

şimdi, burada bu kstebegin ortaya çıkması lazım. Eğer bu köstebek çıkmıyorsa, bu kararnameyi imzalayan herkesin istifa etmesi lazım.

BAşKAN - Sayın Genç, mikrofonu açma imknm yok, henüz o düzen kurulmamış, lütfen... Tamamladığınızı kabul ediyorum efendim.

KAMER GENÇ (Devamla)- Efendim, daha 1 dakika 38 saniye var burada.

BAşKAN- O düzen kurulmamış; yani...

KAMER GENÇ (Devamla)- Ama, şimdi Sayın Başkan, neyse...

BAşKAN- ...içeriden açtılar ve süreniz tamamlandı efendim.

KAMER GENÇ (Devamla)- Hayır, 10 dakika olmadı; zannetmiyorum...

BAşKAN- Teşekkür ediyorum efendim... Buyurun...

KAMER GENÇ (Devamla)- Ama, o zaman 1 dakika süre verin de sözümü tamamlayayım efendim.

BAŞKAN- Buradan açma imkânım yok efendim.

KAMER GENÇ (Devamla)- Bir daha açın... Ben 1 dakikada tamamlarım.

BAŞKAN- 1 dakikalık, tekrar açalım...

KAMER GENÇ (Devamla)- Yani, şimdi Meclisin kürsüsü de böyle tuzaklarla dolu olursa biz ne yapacağız. O zaman burada da konuşmayalım(!) O zaman olmaz ki arkadaşlar; yani, gerçekten olmaz.

Şimdi, sorumluluk duygusu gelişmiş ülkelerde, kamuoyunun etkinliğinin olduğu yerlerde böyle bir skandala hükümetler bir dakika yerinde durmaz. Bu çok önemli bir olay. Bunun gibi daha çok önemli olaylar da var...

Şimdi, evvela hükümetin bu olayı ortaya çıkarması lazım. İçlerinde hangi bakan veya ilgili köstebekse bunun çıkması lazım. Aslında, bu olay normal demokratik ülkelerde hükümetin istifa nedenidir; ama, maalesef bizde tabii olgunluk çok had safhada olduğu için kimse üzerine bir şey almıyor; yani, Türkiye de elden gitse kimse üzerine bir şey almıyor. Onun için, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarına başlarken bu kadar önemli, hayatî konuları öncelikle ele almalı ve bunların üzerine gitmelidir.

Bakan, Türkiye ciddi boyutta tehlikelerle karşı karşıyadır; ekonomi yok, işsizlik had safhada, insanlar sokaklarda aç, köylü batmış, köylü yok ortada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAMER GENÇ (Devamla)- Avrupa Birliği kendi köylüsüne senede 150 milyar dolar sübvansiyon veriyor, Türkiye'de sübvansiyon yok. Şimdi, bunları tabii burada tartışacağız. Bu gibi konular önemlidir; ama, tabii kürsüdeki bu mikrofon çok erken susuyor. Bakalım, herhalde bundan sonra açtığımız burayı.

Saygılar sunuyorum efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Şimdi, müsaadenizle bir şey hatırlatmak istiyorum. Sayın Genç Danışma Kurulu önerileri üzerinde konuşmak üzere söz aldı ve Danışma Kurulu önerilerine hiç temas etmedi. Onun için konuşmalarını yok sayacağız herhalde kendi mantığıyla; çünkü, o, bizim bugünkü toplantımızı yok sayıyor, biz de onun konuşmalarını yok sayacağız.

Efendim, Danışma Kurulunun önerisi ikidir. Birincisi, Başkanlık Divanının teşekkülü; ikincisi, komisyonların teşekkülü. Araya zaman girdiği için hatırlatıyorum efendim.

V. - AÇIKLAMALAR VE SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1. - ANAP Grup Başkanvekili Zeki Çakan'ın, Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, gruplarına satışması nedeniyle konuşması

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) - Efendim, Sayın Kamer Genç, Anavatan Partisi Grubuna satışmıştır. Grup Başkanvekili olarak söz istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

Süreniz 5 dakikadır efendim.

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) - Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; biraz önce Meclis Başkanımızın da ifade ettikleri gibi, Sayın Kamer Genç, Danışma Kurulu önerilerinin lehinde konuşacağımı beyan ederek söz istemiş; ancak, maalesef Danışma Kurulu önerilerine hiçbir şekilde değinmemiştir. Ayrıca, Anavatan Partisi Grubunun milletvekillerini suçlayarak, her zamanki tavrını yaz tatilinden sonra yeni başlayan yasama yılında da maalesef sürdürmektedir.

Bu seçim, usulüne uygun olarak yapılmış; ayrıca, usulüne uygun olarak yapılmasıyla ilgili Başkanlık Divanı ve tasnif kurulu görevdedir, görev yapmıştır ve buradaki arkadaşlarımız da kurayla seçilmişlerdir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Anavatan Partisinden aday olan -her siyasi partiden bütün milletvekillerininin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına aday olma hakları vardır- arkadaşımız da milletvekillerimizin değerli oylarıyla son tura kalmış, hepimizin ve bütün kamuoyumuzun bildiği gibi 2 oyla kaybetmiştir. Sayın Eyüp Aşık ve Sayın Burhan Kara gelememişlerdir; ama, onların yerine oy kullandı diye iki oyla kaybedilen bir seçimi Sayın Kamer Genç burada zedelemeye çalışıyorsa, buna hakkı olduğunu zannetmiyorum ve Yüce Genel Kurulun takdirlerine bırakıyorum.

Özellikle dördüncü tur oylamada, oylama sonuçları; Ömer İzgi 264, Murat Başesgioğlu 262, geçersiz 7. Demokratik Sol Parti, MHP, Fazilet Partisi, DYP; bunları saymıyorum; Anavatan Partisinden katılmayan arkadaşlarımız Burhan Kara (Giresun); Eyüp Aşık (Trabzon) dur. Dolayısıyla, bu seçime gölge düşürmek için her zamanki tavrını sürdüren Kamer Genç'i huzurlarınızda kıyıyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, benim sözlerimi yanlış tarif etti; müsaade ederseniz...

BAŞKAN - Oturduğunuz yerden lütfen.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Peki.

Sayın Başkan, evvela, siz, benim konuşmamı yok saydınız; benim konuşmamı yok saymazsınız.

BAŞKAN - Hayır, sizin mantığınızı söyledim efendim; ben yok saymam.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Burada ben Danışma Kurulu kararı üzerinde konuşurken, Meclisin çalışmasının verimli olarak yapılabilmesi için, Danışma Kurulu bir ön kuruldur; önerilerini buraya getirirken, nelere dikkat edilmesi gerektiği konusunda bir öngörüme; yani, düşüncelerimi söyledim, o bakımdan. Ayrıca, Meclisin itibarını da koruyacak, yine, Danışma Kurulu ve Meclis Genel Kuruludur.

Benim orada söylediğim sözler şudur: Sayın ANAP Grup Başkanvekili bana karşı özel kin içinde olabilir; ama, konuşmalarımı doğru anlaması lazım. İkinci turda ANAP'ta olmayan dört milletvekili; üçü Amerika'da galiba, birisi de gelmediğini itiraf etti, gazetelerde çıktı... Dört tane ANAP'lı milletvekili yerine, burada oy kullanıldığı gazete sütunlarında yer aldı mı, almadı mı efendim? Ben, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimi usulsüz yapıyor demedim. Bakın, Amerika'daki milletvekilleri adına burada oy kullanılıyor ve oylar sayımda nazara alınıyor efendim.

BAŞKAN - Sayın Genç, sözleriniz zapta geçti. İhbar mahiyetinde de dikkate alınacaktır.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ben kendisine sataşmadım; Meclisin itibarını korumak için söylediğim bir laf.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) - İkinci turda böyle yapıldı. Bunu ben Meclis Başkanına söylüyorum: Ortada fiilî vaka var; bu fiilî vakayı biz silemeyiz, yok sayamayız.

BAŞKAN - Sayın Genç, sözleriniz zapta geçmiştir.

Benimkisi espri mahiyetindeydi.

KAMER GENÇ (Tunceli) - Yalnız, esprileri biraz dikkatli sarf etmek lazım ki...

BAŞKAN - Siz de aynı şeyi bana söylediniz. Biz burada oturmaya meraklı değiliz, siz de meraklı değildiniz; ben biliyorum.

İsmail Bey, Danışma Kurulu önerisi üzerinde mi konuşacaksınız?

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) - Sayın Başkan, bir açıklık getirmek istiyorum.

BAŞKAN - Efendim, lütfen... Uzatmayalım efendim...

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) - Yeni bir sataşmaya meydan vermeden, bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN - Yanı, 69 uncu maddeye göre söz istiyorsunuz; peki buyurun.

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) - Sayın Kamer Genç, biraz önce "2 mi, 3 mtl, yurt dışında olan arkadaşlar belli değil" diyorlar. Lütfen, kendisini biraz daha doğru söylemeye davet ediyorum.

İkinci turda Anavatan Partisinden Burhan Kara, Mehmet Ali İrtemçelik, Rifat Serdaroğlu, Yaşar Topçu, Eyüp Aşık oylamaya katılmamışlardır. Burada, ikinci tur oylama sonuçları bellidir; katılmayan arkadaşlarımız da zabitlerde vardır. Dolayısıyla, lütfen, belirli konuları araştırarak, doğruyu söylemelerini, kendisinden, Parlamento'nun huzurunda ve kamuoyunun huzurunda rica ediyorum, istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Çakan, zâtâlinizin ifadeleri de zapta geçti; bunlar dikkate alınacaktır.

IV. - ÖNERİLER (Devam)

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ (Devam)

1. - TBMM Başkanlık Divanının üye sayısı ile siyasi parti gruplarına ayrılacak görev yerlerine ve komisyonların üye sayısı ile üyeliklerin siyasi parti gruplarına dağılımına ilişkin Danışma Kurulu önerisi (Devam)

BAŞKAN - Danışma Kurulu önerisi lehinde konuşmak üzere, Sayın İsmail Köse; buyurun efendim.

Süreniz 10 dakika.

İSMAİL KÖSE (Erzurum) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önce Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu yasama yılımızın da ülkemize, milletimize hayırlı olmasını ve Meclisimizin, ülkemiz ve milletimiz için hayırlı çalışmalar yapması konusunda gayretlerinin olmasını diliyorum.

Sayın Başkanım, Sayın Kamer Genç'in açıklamalarındaki hırsızlık ve yolsuzlukla ilgili iddialarına aynen katılıyorum. Bu ülkenin en küçük menfaatlarına dokunan, kasamızdan, hazinemizden herhangi bir şekilde menfaat temin eden, karşılıksız menfaat temin eden ve buna aracı olan kimse hangi noktada bulunuyorsa bulunsun, onların hesabı görülmeli ve gerekli incelemeler, araştırmalar yapılmalı, bu yolsuzluklarla ilgili hassasiyet gösterilmelidir; doğrudur, aynen iştirak ediyorum.

Diğer konudaki açıklamaya, Sayın Zeki Çakan Beyefendi, kendi gruplarını ilgilendirdiği için cevap verdiler.

Şimdi, usulle ilgili itirazım var Sayın Başkanım. Sayın Genç muayyen sürelerde zatiâlinizin oturduğu yerde oturdu, onları da çok iyi biliyor; ancak, tabii, muhalefetten kaynaklanan bir görev midir, hangi anlayıştan hareket ediyor, bilemiyorum. Kendisi de iyi bilir, Anayasamız, Türk Devletinin yönetimini yasama, yürütme ve yargı olarak tayin etmiş ve bu organlar arasındaki düzenlemeyi çok iyi tesis etmiştir. 1982 Anayasası, bu ayırımı yaptıktan sonra, yönetimde hiçbir kuvvetin diğer kuvvet üzerindeki egemenliğini kurmaması konusunda da çok büyük bir hassasiyet göstermiştir.

Şu anda, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin Değerli Başkanı, Sayın Cumhurbaşkanımıza vekâlet etmektedir. Cumhurbaşkanı Anayasamızdaki yürütme organının başıdır. O itibarla, Sayın Meclis Başkanımız, yürütmenin başı olarak bugün Meclise gelip, burada görev yapamaz. Yani, kuvvetler ayrılığı prensibinden hareket ettiğimizde, yasama ile yürütme arasındaki bu farklılığı, Anayasanın tayin etmiş olduğu bu çizgide muhafaza etmemiz gerekiyor. O sebepten dolayı Sayın Başkanımız bu hassasiyeti göstermiştir ve istisnaî bir uygulama olarak, İçtüzük ve Anayasaya baktığımızda açık bir hükme de rastlanmamıştır. Bu, Danışma Kurulunda müzakere edilmese dahi, Sayın Başkanvekilimiz Sayın Başkanla gerekli incelemeleri, görüşmeleri yaptıktan sonra bu şekilde bir sonuca bağlanmıştır.

Şimdi, yeni bir tüzük değişikliğiyle karşı karşıyadır Meclisimiz; inaniyorum, bundan sonraki çalışmalarda bu boşluklar doldurulacaktır. İstisnaî olan bazı konuların önümüze bir realite olarak çıktığına bugün de şahit olduğumuza göre, yeni hazırlanacak Tüzüğümüzde, Cumhurbaşkanımızın olmadığı zamanlarda, Sayın Meclis Başkanının o göreve baktığı zamanlarda ve bu şekilde doğan, yani, Başkanlık Divanının olmadığı dönemdeki yürütmenin nasıl yapılacağını tayin eden hükümler koyarız. Şu anda, Başkanlık Divanının görev süresi sona erdi. Peki, İçtüzükte herhangi bir hüküm yok, Meclis kapalı mı kalacak? Değerli milletvekilleri, şimdi, Meclis çalışmak mecburiyetindedir. Meclisin komisyonları dahi çalışmak durumundadır. Yani, Meclisin komisyonları, yeni komisyonlar seçilinceye kadar görevinin başındadır, İçtüzükte buna mani bir hüküm de yoktur. Hatta, Danışma Kurulunda bu tartışma da yapıldı, denildi ki: "Sayın Başkanımız; yani, şu andaki Sayın Meclis Başkanımız, Meclisi yöneten Başkanımız Meclisi açacağına göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarında sırasını bekleyen kanun tasarı ve teklifleri de komisyonlarda görüşülsün ve Meclis faaliyete başlasın; çünkü, gruplarımızın Divan üyelerini tespitleri ve Meclis Genel Kuruluna gelmeleri zaman alır, onbeş gün, bir ay da sürebilir -çünkü, zaman da konulmamış, bu da çok enteresan- herhangi bir grup kendi bünyesindeki bu seçimi aksatabilir veya geç getirebilir. O halde, bir grubun yapmış olduğu bu ihmalden dolayı Meclis, asli görevini yapmama noktasında kalmamasın, komisyonlar da çalışsın." Ancak, şu anda, yine, grup başkanvekilleri, kendi partilerinin, ülkenin ve milletin menfaatını düşünme durumunda olduklarından dolayı, salı gününe kadar bu noksanlığın tamamlanacağına işaret ettiklerinden, biz de, iktidarı temsil eden üç siyasi partinin grup başkanvekilleri olarak saygı duyduk, önümüzdeki salı gününe kadar Başkanlık Divanımız teşekkül etsin ve ondan sonra komisyonlar çalışsın dedik. Bu, iki değerli muhalefet grup başkanvekiliiyle, ilk defa olmasa da, yine istisnaî bir şekilde, ittifakla alınan bir Danışma Kurulu kararıdır. Bu Danışma Kurulu kararı alınırken, Doğru Yol Partisini temsilen orada bulunan ve yıllardan bu yana hukukçu olan ve Meclis Başkanlığına aday olan Sayın Turhan Güven Beyefendi, bu uygulamaya tek cümleyle itiraz etmemiştir. O itibarla, gruplardaki milletvekillerinin, önce, kendi grup başkanvekillerinin Danışma Kurulunda yapmış olduğu çalışmalardan haberdar olmaları esastır veya onları bilgilendirmek o grup başkanvekilinin görevidir.

O itibarla, ben, Değerli Başkanımızın şu anda orada fuzuli oturduğuna ilişkin ifadeleri de kesinlikle reddediyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisi ciddi bir müessesedir. Yapılan çalışmalar, kanuna, Tüzüğe, Anayasaya uygundur. "Keenlemeyekün" kelimesi de yersizdir; zaten, böyle bir şeyin olması da mümkün değildir. O itibarla, Meclis, meşru zeminde ve Anayasa, İçtüzük çerçevesinde görevini yapmaktadır. Sayın Başkanım, zattâlinizin, Meclis Başkanlığı adına yapmış olduğunuz bu görevde, herhangi bir şekilde üzerinde ihtilafa mahal verecek bir husus yoktur; onu arz ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (MHP sıralarımdan alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Sayın Başkan, müsaade ederseniz, Doğru Yol Partisine yönelik bir açıklaması oldu, ona cevap verme ihtiyacı duyuyorum.

BAŞKAN - Evet, Doğru Yol Partisini zikrettiler.

Buyurun efendim; çok kısa lütfen...

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Danışma Kurulu toplandı. Danışma Kurulunun toplanmasının sebebi, Başkanlık Divanının teşekkülü ve hangi partiye, ne oranda üye düştüğü hususundadır. Bunun dışında başka bir şey görüşülmemiş olması gerekir; bir.

İkincisi; her ne kadar, Danışma Kurulunda, komisyonların ve Meclisin bir süre daha göreve devam etmesi gerektiği hususunda fikir ileri sürülmüş ise de, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Sayın Turhan Güven, bunun Anayasaya aykırı olacağını, Başkanlık Divanına bağlı olarak çalışan komisyonların teşekkülü olmadan, eski komisyonların oluşum şekline dayalı olarak çalışmasının Anayasa ve İçtüzüğe aykırı olacağını ifade etmiştir. Dolayısıyla, biz, şu andaki komisyonların, daha doğrusu, eski komisyonların görevlerinin devam ettiğinden bahisle, Meclisin çalışmasının imkânsız olduğunu, Anayasaya ve İçtüzüğe aykırı olduğunu ifade ediyoruz. Bunu, Danışma Kurulunda da arkadaşımız ifade etmiş; bana da onu anlattı.

Dolayısıyla, zannediyorum, Milliyetçi Hareket Partisinin değerli Grup Başkanvekilinin, bir yanlış anlama veya bir yanlış anlatımla, Doğru Yol Partisinin farklı bir beyanda bulunduğunu ifade ettiği anlaşılıyor. Ben, o bakımdan, onun düzeltilmesini diliyorum.

İkinci husus: Başkanlık Divanı ile ilgili olarak, gerçekten, Sayın Kamer Genç'in yapmış olduğu açıklamayı dikkate almak lazım; yani, kalkıp da, bunu tamamen yok diye de kabul edemezsiniz; çünkü, Anayasamızın 6 ncı maddesi çok açık ve sarıhtır ve Başkanlık Divanının görev süresi dolmuştur. Bir fikirdir; ama, öyle zannediyorum ki, Meclis Başkanlık Divanı, hukukçulara danışmak suretiyle, yeni bir uygulamayı gündeme getirmiştir; ama, söylenen sözleri de, Sayın Genç'in itirazlarını da hiçbir şekilde gözden uzak tutmamak gerekir. Başkanlık Divanı görev süresini tamamladığı ve yeni bir Başkanlık Divanı teşekkül etmediği sebebiyle aslında Meclisin toplanmaması gerekir; ama, zannediyorum, hukukçular bu konuda gerekli mütalaaları vermişlerdir. Ben, bu konuyu, açıklığa kavuşturmak için söz aldım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Efendim, Danışma Kurulu önerisi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Danışma Kurulunun önerilerini oylarınıza sunmak üzere sırasıyla okutuyorum:

Birinci öneriyi okutuyorum:

Öneriler:

1. Başkanlık Divanının 20 üyeden kurulması ve görev yerleri dağılımının; Demokratik Sol Parti Grubuna bir başkanvekili, bir idare amiri, üç kâtip üye; Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna bir başkan, bir başkanvekili, bir idare amiri, iki kâtip üye; Fazilet Partisi Grubuna bir başkanvekili, bir idare amiri, iki kâtip üye; Anavatan Partisi Grubuna bir başkanvekili, bir idare amiri, bir kâtip üye; Doğru Yol Partisi Grubuna bir idare amiri ve iki kâtip üye şeklinde olması önerilmiştir.

BAŞKAN - Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Komisyonlarla ilgili kısmını okutuyorum:

2. Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonlarından;

a. Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu ile Dilekçe Komisyonunun 13'er üyeden

b. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile sayıları kanunen belirlenmeyen diğer komisyonların 25'er üyeden, kurulması ve siyasi parti gruplarına dağılımın ilişik listedeki gibi olması önerilmiştir.

Komisyon Üyeliklerinin Siyasi Parti Gruplarına Dağılım Listesi

Komisyonlar	Komisyonun Üye Sayısı	Siyasi Parti Gruplarına Düşen Üyelik					Bağ.
		DSP	MHP	FP	ANAP	DYP	
Anayasa Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
Adalet Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
Milli Savunma Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
İçişleri Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
Dışişleri Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
Çevre Komisyonu	25	6	6	5	4	4	
TBMM Hesaplarını İnceleme Komisyonu	13	3	3	3	2	2	
Dilekçe Komisyonu	13	3	3	3	2	2	
Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu	35	9	8	7	6	5	
Plan ve Bütçe Komisyonu	40	10	9	8	6	6	1

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN - Efendim, önergeyi şu anda oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Sayın Başkan, benim yokluğumda adımdan bahsedilerek Danışma Kurulundaki görüşmelere ait bir şeyler söylenmiş.

MEHMET KUNDAKCI (Osmaniye) - Burada olsaydın!

BAŞKAN - Efendim, Danışma Kurulu önerisiyle ilgili ne zaman, nasıl konuşulacağını Tüzük tayin etmiştir. Zatâliniz bulunsaydınız, elbet müdahale ederdim.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Bana gıyabımda sataşmadan bahsediyorum Sayın Başkan!

MEHMET EMREHAN HALICI (Konya) - Sataşma yok Sayın Başkan.

BAŞKAN - Şimdi, müsaade ederseniz ona fırsat vereceğim, sataşma diyorsanız fırsat vereceğim.

TURHAN GÜVEN (İçel) - Aslında, yoruma bağlı bir tutum davranış olmasın. Şu anda, Meclis Başkanlık Divanı oluşmamıştır. Sabahleyin ben bunu söyledim; ama, gelip burada söylemedim. Sabahleyin orada konuşulan bir konuyu, bir grup başkanvekilinin gelip de burada açıklaması, Danışma Kurulu adına açıklama mıdır, yoksa, şahsı adına mı açıklamadır, onu bana açıklayın da ben de ona göre cevap vereyim.

BAŞKAN - Müsaade ederseniz, ben, önce, bu kabul ettiğiniz Danışma Kurulu önerileriyle Meclis idaresinin ve komisyonların aldığı şekil hakkında bir küçük bilgi vermek istiyorum. Komisyonlar, geçen dönemde olduğu şekliyle hemen hemen aynen kalmıştır. Tabii, üyeler seçilecektir; ancak, komisyonlar ile Divan arasında bir önemli fark vardır. Bir yanlış anlaşılmaya meydan vermemek için bunu açıklamak istiyorum. Tüzüğümüzün 20 nci maddesinin son cümlesinde şöyle denilmektedir: "Görev süreleri yenileri seçilinceye kadar devam eder." Demek ki, komisyondaki üyelerin görev süreleri, yenileri seçilinceye kadar devam eder.

İkinci açıklayacağım husus, kabulle 4 olan Meclis İdare Amiri sayısı 5'e çıkmıştır. Bu artış, Divanda bir artışı öngörmemektedir. Anavatan Partisinin 1 kâtip üyesi yerine 1 Meclis idare amiri ihdas edilmiş olmaktadır.

İkinci değişiklik, Milliyetçi Hareket Partisinin Başkan çıkarması sebebiyle, kâtip üye sayısı 1 azalmıştır.

Kabul ettiğiniz değişiklik bundan ibarettir.

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun efendim.

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Sayın Başkan, bir yanlışlığa mahal vermemek veya gelecek uygulamalara ışık tutmak bakımından bir açıklama yapma zaruretini hissediyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın İyimaya.

AHMET İYİMAYA (Amasya) - Teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, bir defa, parlamento hukukunda veya sorunlarında doğru çözüme ulaşabilmek için, kurumları özgül ağırlıklarıyla denk şekilde kavramak lazım. Komisyonlar, Parlamento Genel Kurulu yanında Divanın varlığı şartına bağlı alt organlardır.

Bir seçim dönemi iki ana bölüme ayrılmıştır. Birinci dönemin organlarının yetki ve görevleri, dönemin sona ermesiyle sona ermektedir; yani, organik yapı ve fonksiyonel yapı sona ermektedir.

Yeni Başkanın seçimiyle, yeni süreç tamamen organik hale gelemiyor; çünkü, Divanın teşekkülü lazım. Aksi takdirde, şu anda, yanımızda, eski Divan üyelerinin aynen mevcut olması lazım.

Komisyonların hukuki varlıkları sona ermiştir; bu doğru değil, Parlamentonun çalışması lazım; amaç böyle ama, taknin öyle değildir. Belki, 12 nci maddeye veya diğer maddelere hüküm konularak, Parlamentoda grubu bulunan partilerin, Meclis Başkanı seçimi gerçekleşinceye kadar kendi iç seçimlerini tamamlamaları -komisyon üyelikleri, divan, vesaire- ve Başkan seçiminin tamamlandığı oturum günü Parlamentonun oylamayla bu organizmayı teşekkül ettirmesi gerekirdi; yoksa -istimrar ilkesi diyoruz ona biz- istimrar ilkesi, kendi bölümü içerisinde sürekli olur -yani, birinci devre, ikinci devre- öbür devreye etkili olmaz.

BAŞKAN - Teşekkül ederim.

Aksini düşünmüyoruz. Ben, 20 nci maddenin son cümlesi ihmal edilmiştir diye belki...

TURHAN GÜVEN (İçel) - Öyle açıklamadınız ama siz.

KAMER GENÇ (Tunceli) - 20 nci maddenin son cümlesinden bir önceki cümle de çok önemli: "İki ve üç yıldır" deniliyor.

BAŞKAN - Bugünkü Danışma Kurulumuzun son temennisi, gruplarımızın, her iki kesimdeki üyeleri, başkanvekillerini, idare amirlerini ve üyeleri bir an evvel seçerek Başkanlığa bildirmesi şeklindedir. Ümit ediyorum, bu temenni en kısa zamanda gerçekleşir.

Sayın milletvekilleri, Başbakanlığın, Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş tezkereleri vardır. 12 adet olan bu tezkereleri okutup, ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Birinci tezkereyi okutuyorum:

III. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

14. - *Tarım ve Köyişleri Bakanı Hüsnü Yusuf Gökalp'in Çek Cumhuriyetine yaptığı resmi ziyarete, Sakarya Milletvekili Osman Fevzi Zihnioğlu'nun katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/657)*

9.10.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Tarım ve Köyişleri Bakanı Prof. Dr. Hüsnü Yusuf Gökalp'in, temas ve görüşmelerde bulunmak üzere bir heyetle birlikte 3-9 Eylül 2000 tarihleri arasında Macaristan ve Çek Cumhuriyetine yaptığı resmi ziyaretin 6-9 Eylül 2000 tarihleri arasındaki Çek Cumhuriyeti kısmına Sakarya Milletvekili Osman Fevzi Zihnioğlu'nun iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasamızın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci tezkereyi okutuyorum:

15. – Sağlık Bakanı Osman Durmuş'un Meksika'ya yaptığı resmî ziyarete, Konya Milletvekili Mustafa Sait Gönen'in katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/658)

5.7.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Sağlık Bakanı Doç. Dr. Osman Durmuş'un, görüşmelerde bulunmak üzere bir heyetle birlikte 4-12 Haziran 2000 tarihleri arasında Meksika'ya yaptığı resmî ziyarete, Konya Milletvekili Doç. Dr. Mustafa Sait Gönen'in de iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasamızın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Üçüncü tezkereyi okutuyorum:

16. – Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan'ın İsviçre'ye yaptığı resmî ziyarete, İstanbul Milletvekili Ali Emre Kocaoğlu'nun katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/659)

5.7.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Yaşar Okuyan'ın, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nün, 29 Mayıs-15 Haziran 2000 tarihlerinde Cenevre'de yapılan 88 inci Genel Konferansına katılmak üzere bir heyetle birlikte İsviçre'ye yaptığı resmî ziyarete, İstanbul Milletvekili Ali Emre Kocaoğlu'nun da iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasamızın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

BAŞKAN - Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Dördüncü tezkereyi okutuyorum:

17. – Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoglu'nun Güney Kore'ye yaptığı resmî ziyarete, İstanbul Milletvekili Nazif Okumuş'un katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/660)

20.7.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoglu'nun, Kore Savaşının 50 nci Yıldönümü Anma Törenine ve Bakanlar Toplantısına katılmak üzere bir heyetle birlikte 23-29 Haziran 2000 tarihlerinde Güney Kore'ye yaptığı resmî ziyarete, İstanbul Milletvekili Nazif Okumuş'un da iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasamızın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

BAŞKAN - Tezkerayı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Beşinci tezkereyi okutuyorum:

18. – Devlet Bakanı Tunca Toskay'ın İsviçre'ye yaptığı resmî ziyarete, Trabzon Milletvekili Orhan Bıçakçioğlu'nun katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/661)

28.7.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Devlet Bakanı Prof. Dr. Tunca Toskay'ın, 26-30 Haziran 2000 tarihlerinde Cenevre'de düzenlenen Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun "Dünya Sosyal Kalkınma Zirvesi ve Sonrası: Küreselleşen Dünyada Herkes İçin Sosyal Kalkınmanın Sağlanması" konulu özel oturumuna katılmak üzere bir heyetle birlikte 25 Haziran-1 Temmuz 2000 tarihleri arasında İsviçre'ye yaptığı resmî ziyarete, Trabzon Milletvekili Orhan Bıçakçioğlu'nun da iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasamızın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

BAŞKAN - Tezkerayı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Altıncı tezkereyi okutuyorum:

19. – Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in Küba'ya yaptığı resmî ziyarete, Adana Milletvekili Musa Öztürk, Edirne Milletvekili Evren Bulut ile Manisa Milletvekili Ali Serdengeçti'nin katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi

5.7.2000

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in, Türkiye-Küba Ticaret, Ekonomik ve Sınai İşbirliği Karma Komisyonu Üçüncü Dönem Toplantısına katılmak üzere bir heyetle birlikte 3-10 Haziran 2000 tarihleri arasında Küba'ya yaptığı resmî ziyarete, ekli listede adları yazılı milletvekillerinin de iştirak etmesi uygun görülmüş ve bu konudaki Bakanlar Kurulu Kararının sureti ilişikte gönderilmiştir.

Anayasamızın 82 nci maddesine göre gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

Liste

Musa Öztürk (Adana)

Evren Bulut (Edirne)

Ali Serdengeçti (Manisa)

KAMER GENÇ (Tunceli)- Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum Sayın Başkan. Çünkü, bakın, bütün bakanlar kendi yakınlarını yurtdışına götürüyorlar, harcırahlar ödeniyor. Olmaz böyle şey! Bu Meclisin buna el koyması lazım. Yani, bütün bakanlar yurtdışına iki üç adamını götürüyor. Olmaz!.. Devletin kesesinden bu kadar hovardalık olmaz! Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki, karar yetersayısını arayacağım.

Elektronik cihaz, şu anda, maalesef, parmak izlerini tanımıyor; bir intibaksızlık var, demin de o yüzden bazı aksaklıklar oldu.

Oylamayı işaretle yapacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edenlerde de etmeyenlerde de karar yetersayısı yoktur.

Birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.40

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.50****BAŞKAN: Geçici Başkanvekili Mehmet Vecdi GÖNÜL****KÂTİP ÜYELER: Geçici Kâtip Üye Vedat ÇINAROĞLU (Samsun),****Geçici Kâtip Üye Şadan ŞİMŞEK (Edirne)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 5 inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Başbakanlığın Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş bir tezkeresinin oylamasında karar yetersayısına ulaşılammıştı.

III. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)**

19. – *Devlet Bakanı Rüşti Kâzım Yücelen'in Küba'ya yaptığı resmî ziyarete, Adana Milletvekili Musa Öztürk, Edirne Milletvekili Evren Bulut ile Manisa Milletvekili Ali Serdengeçti'nin katılmasının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (Devam)*

BAŞKAN - Şimdi, aynı oylamayı tekrarlayacağız. Bu defa elektronik cihazla oylama yapacağız.

5 dakika süre veriyorum.

Elektronik cihaza süresi içinde giremeyen sayın milletvekilleri, pusula doldurmak veya yardım istemek suretiyle oylarını kullansınlar.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

KAMER GENÇ (Tunceli) - Sayın Başkan, pusula gönderenlerin, ayrıca elektronik cihazla sisteme girip girmediklerini de kontrol edin.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, süre dolmuştur; karar yetersayısı yoktur.

17.10'da toplanmak üzere, birleşime 10 dakika -son defa- ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.57

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.10****BAŞKAN: Geçici Başkanvekili Mehmet Veedi GÖNÜL****KÂTİP ÜYELER: Geçici Kâtip Üye Vedat ÇINAROĞLU (Samsun),****Geçici Kâtip Üye Şadan ŞİMŞEK (Edirne)**

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 5 inci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**A) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)**

19. - Devlet Bakanı Rüştü Kâzım Yücelen'in Küba'ya yaptığı resmi ziyarete, Adana Milletvekili Musa Öztürk, Edirne Milletvekili Evren Bulut ile Manisa Milletvekili Ali Serdengeçti'nin katılımının uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi (Devam)

BAŞKAN - Başbakanlığın Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş bir tezkeresinin oylamasında karar yetersayısına ulaşamamıştı; şimdi, oylamayı yeniden yapacağım.

Oylamayı elektronik cihazla yapacağız ve 5 dakikalık süre veriyorum.

Oylama süresi başlamıştır efendim.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Başbakanlığın, Anayasanın 82 nci maddesine göre verilmiş 6 ncı tezkeresinin ikinci oylamasında da karar yetersayısına ulaşamamıştır.

Bu sebeple, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı üyelikleri ile komisyon üyeliklerinin seçimlerini yapmak için, 24 Ekim 2000 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyor, hepinize iyi akşamlar diliyorum.

Kapanma Saati: 17.16

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

GÜNDEMİ

DÖNEM : 21

YASAMA YILI : 3

5 İNCİ BİRLEŞİM

19 . 10 . 2000 PERŞEMBE

Saat : 15.00

KISIMLAR

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULU SORUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

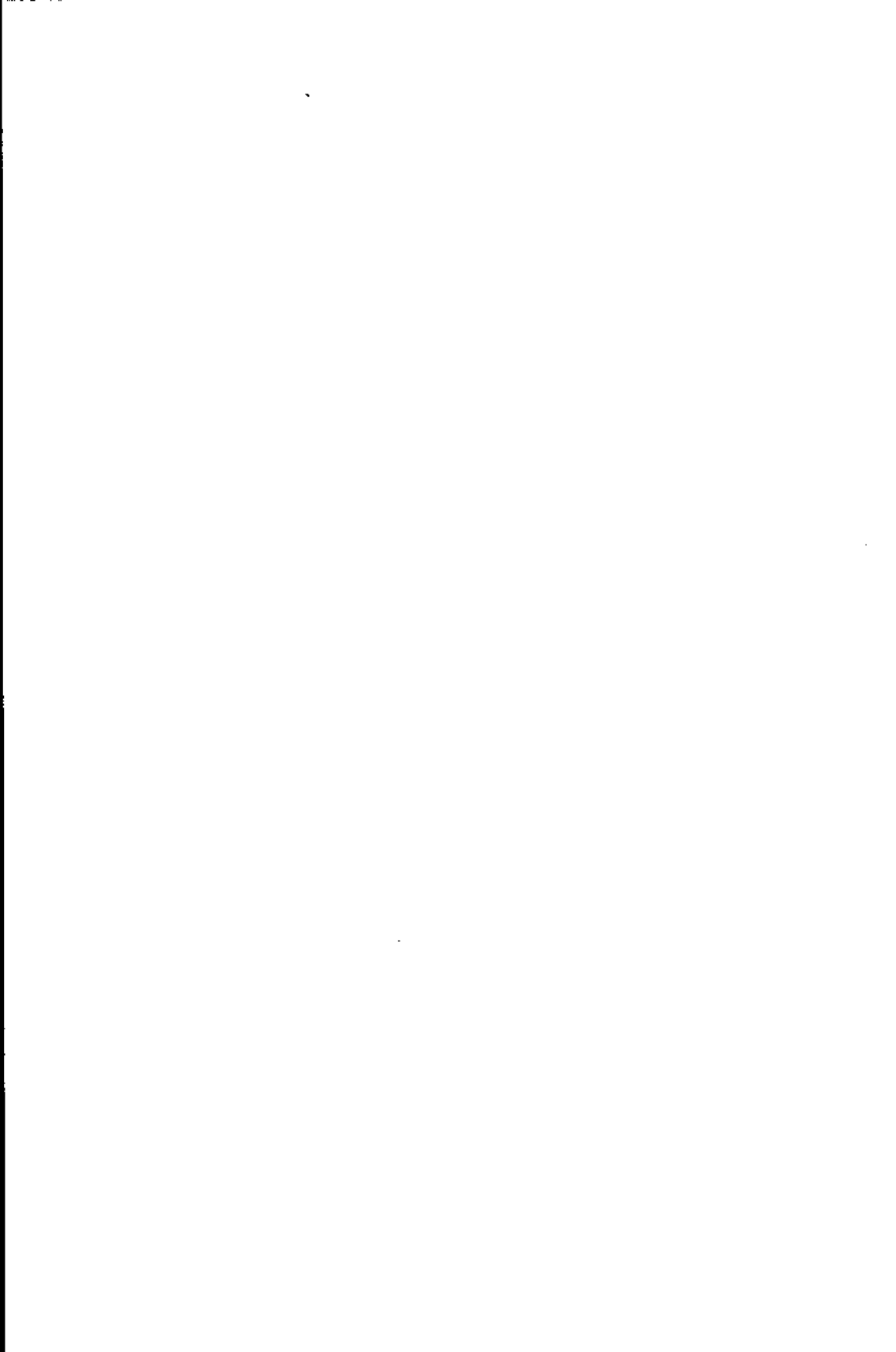
GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SOZLÜ SORULAR

8

KANUN TASARISI VE TEKLİFLERİ İLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

5 İNCİ BİRLEŞİM

19. 10. 2000 PERŞEMBE

Saat : 15.00

1 - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. - Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkereleri
2. - Başbakanlık tezkereleri
3. - Genel Görüşme önergesi
4. - Meclis araştırması önermeleri
5. - Sözlü soru önergesinin geri alınmasına dair tezkere
6. - Danışma Kurulu önerileri

2 - ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 - SEÇİM

4 - OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 - MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 - GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 - SÖZLÜ SORULAR

8 - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

